Τὸ φύλλον δραχ. 2 καὶ διὰ τὸ Ἐξωτερικὸν 2½ πέννες
Καὶ τὰ ἑκατὸν δωδεκασέλιδα φύλλα ἐπίσης δραχ. 2.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστώμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν αὐγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχὸν εἰς τὴν χώραν ἡρῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΑΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δραχμὰς 50. Ἑξάμηνος δραχ. 45. Τρίμηνος δραχ. 25.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γρόσια δίατιμ. 50.— Ἀμερικῆς δολλάρια 4. — Ἀγγλίας καὶ ὅλων ἐν γένει τῶν ἄλλων Κρατῶν σελλίνια 10.
Ἑξάμηνοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩι 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ
Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὰ Βαρβάκειον

Περίοδος Β'.—Τόμος 35ος | *Ἐν Ἀθήναις, 16 Ἰουνίου 1928* | *Ἔτος 50ον.—Ἀριθ. 29*

ΣΤΗ ΣΚΙΑ ΤΟΥ ΠΥΡΓΟΥ

Μυθιστόρημα ὑπὸ Vrignault καὶ Valdor

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ Τρίλμπυ ἄφινε τρίχες πάνω στὸ ντιβάνι ἢ πατημασιὲς ἀπάνω στὸ παρκέτο. Τέλος ὁ γάτος εἶχε ξεχωριστὴ προτίμηση στὰ πολύχρωμα κουβαράκια καὶ στὰ λαμπρὰ κεντήματα καὶ μὲ καγένα τρόπο δὲ δεχόταν νὰ κόψει τὶς βλαβερές του συνήθειες.

Ὕστερα, πολλὲς φορὲς γάτος καὶ σκῦλος μάλλωναν μεταξύ τους καὶ δὲ δίσταζαν καθόλου νὰ κάνουν σωστὴ μάχη ἀπάνω σ' ἕνα μεταξωτὸ μαξυλαράκι ἢ σ' ἕνα λεπτοκεντημένο ὕφασμα. Ἔπρεπε τότε νὰ φανεῖ ἡ μὶς Μίλδρεδ μ' ἕνα φοβερὸ μαστίγιο στὸ χέρι γιὰ νὰ προλάβει τὴν καταστροφή.

Διόρθωνε τότε καὶ ταχτοποιοῦσε ὅ,τι μποροῦσε, γκρινιάζοντας μὲ τὶς μαθήτριες, ποὺ κρυφογελοῦσαν, καὶ δηλώνοντας ὅτι ἀπὸ αὔριο θὰ ἐξόριζε καὶ τὸ γάτο καὶ τὸ σκῦλο, σ' ἕνα μακρινὸ χωριό, νὰ τελειώσει πιὰ αὐτὸ τὸ μαρτύριο.

Μὰ τὴν ἄλλη μέρα τὰ ζῶα ἦταν πάλι στὴ θέση τους.

Ὡστόσο, ἡ φίλη μας εἶχε κι' ἄλλη μιὰ φροντίδα, ἀκόμη φοβερώτερη, χωρὶς ὅμως νὰ μιλεῖ ποτὲ ξάστερα γι' αὐτήν.

Συχνὰ ἔλεγε: «ὁ ἐχθρός μου» κι' ἀναστέναζε βαθειὰ ἢ ξεστόμιζε τρομερὲς ἀπειλὲς ἐναντίον του:

— Αὐτὸν ἔπρεπε νὰ τὸν φυλακίσουν, νὰ τὸν κρεμάσουν! Αὐτὸς θὰ μὲ στείλει στὸν τάφο!

Ὅποιος δὲν ἤξερε τὴ ζωὴ τῆς ἡλικιωμένης αὐτῆς δεσποινίδας, μποροῦσε βέβαια νὰ φαντασθεῖ φοβερὰ πράγματα. Οἱ μαθήτριες ὅμως ἄλλαζαν μεταξύ τους πονηρὲς ματιές, γιατὶ ἤξεραν ὅτι ὁ φοβερὸς αὐτὸς «ἐχθρὸς» ἦταν ἕνας μορτᾶκος δέκα χρόνων.

Νὰ τί εἶχε κάνει: Μιὰ μέρα καθὼς περνοῦσε ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπίτι τῆς μὶς Μίλδρεδ, τὸ κατάλευκο σκαλοπάτι τοῦ φάνηκε σὰν πειρασμός: Ἄπλωσε λοιπὸν τὴν παλάμη του, μουτζουρωμένη ἐπίτηδες στὴν καπνιὰ καὶ τύπωσε ἀπάνω στὸ μάρμαρο μιὰ φριχτὴ μαύρη μούτζα!

Ἡ μὶς ἄνοιγε τὴν πόρτα της ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀκριβῶς καὶ λίγο ἔλειψε νὰ λιποθυμήσει καθὼς ἀντίκρυσε αὐτὴ τὴ βεβήλωση. Ἄναψε ὅλη μονομιᾶς, ἄρπαξε ἕνα σκουπόξυλο κι' ὥρμησε ἔξω νὰ σκοτώσει τὸ μικρὸ κακοῦργο. Μὰ ἐκεῖνος τὄχε σκάσει πιὰ κι' ἀπὸ μακρυὰ εἶχε τὴν ἀσέβεια νὰ τῆς βγάλει τὴ γλῶσσα.

Ἀπὸ τότε, ὁ μικρὸς ἔβρισκε πολὺ τοῦ γούστου του αὐτὴ τὴ διασκέδαση, ὅσο μάλιστα ἔβλεπε ὅτι τὸ θῦμα του γινόταν ἐξωφρενῶν μὲ τὶς φάρσες του.

Ἦτον σωστὸς πόλεμος. Ὧρες ὁλόκληρες φύλαγε ἡ μὶς Μίλδρεδ ἀπὸ μέσα ἀπὸ τὸ τζάμι, γιὰ νὰ πιάσει τὸν «ἐχθρό». Ἐκεῖνος ὅμως πάντα ἔβρισκε ἕναν τρόπο νὰ γλυστρήσει ὡς τὸ σκαλοπάτι καὶ ν' ἀφίσει ἐκεῖ τὸ ἐπισκεπτήριό του: Ἔγραφε ἢ ζωγράφιζε πάντα κάτι πειρακτικὸ γιὰ τὴ νοικοκυρά.

Ἔξω ἀπ' αὐτὲς τὶς σκοτοῦρες, ἡ μὶς Μίλδρεδ ἦταν μιὰ ἀγαθὴ καὶ πάντα καλόβολη γυναίκα, κοντόχοντρη σὰ μῆλο, ἀλλ' εὐκίνητη καὶ γρήγορη σὰ γάτα.

Μὲ τὴν κυρὰ-Τζέννη ἦταν παιδικὲς φίλες, κι' εἶχαν μάθει μαζὶ νὰ κεντοῦν. Ὕστερα ἡ Τζέννη παντρεύτηκε τὸ Θωμᾶ Γουΐλ, ἐνῶ ἡ Μίλδρεδ ἄνοιξε ἐργαστήριο κεντημάτων κι' ἔκανε χρυσὲς δουλειές.

Συμπάθησε ἀμέσως τὴ Νταίζη κι' ἡ μικρή μας φίλη κατάλαβε ἀμέσως ὅτι γρήγορα θ' ἀγαποῦσε τὴν ἀγαθὴ αὐτὴ γυναίκα.

— Μόνο πρέπει νὰ σιάξουν αὐτὰ τὰ χλωμὰ μάγουλα! εἶπε ἡ κεντήστρα. Τὰ παιδιὰ ἐγὼ θέλω νὰ τὰ βλέπω ροδοκόκκινα! Σ' ἕξη μῆνες θέλω νὰ γίνεις ἔτσι, ὅπως κι' ἐγώ! Νὰ ἰδοῦμε λοιπόν!

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΙΑ'.
Τὸ ταξίδι

Ἡ Νταίζη συνήθισε γρήγορα στὴ νέα της ζωή. Τὰ νειάτα θέλουν χαρὰ καὶ ἥλιο κι' αὐτὰ τὰ πράγματα ἦταν ἄφθονα μέσα στὸ σπίτι τῆς μὶς Μίλδρεδ.

Κοριτσίστικα κεφαλάκια ἔσκυβαν ἀπάνω στὰ «τελλάρα»

«Ἔγραφε ἢ ζωγράφιζε πάντα κάτι πειρακτικὸ γιὰ τὴ νοικοκυρά».
(Σελ. 237, στ. γ'.)

κι' ἀφορμὴ ζητοῦσαν γιὰ νὰ γελάσουν καὶ νὰ κάνουν κέφι. Λίγο τραγουδάκι ποῦ καὶ ποῦ, καμμιὰ ἱστοριούλα τῆς μὶς Μίλδρεδ, τὰ παιγνίδια τοῦ γάτου μὲ τὰ κουδαράκια, αὐτὰ ἔφταναν γιὰ ν' ἀντηχήσουν ἀμέσως κρυστάλλινα γέλια. Τὰ καναρίνια τότε κελαδοῦσαν ὅσο πιὸ δυνατὰ μποροῦσαν, ὁ Τρίλμπυ ἄρχιζε νὰ γαυγίζει κι' ἡ χαρούμενη αὐτὴ φασαρία ἔπερνε δρόμο, ὥς που ἡ μὶς ἔπερνε πάλι σοβαρὸ ὕφος.

—Ἔ, κορίτσια! Νὰ δουλέψουμε κιόλας λιγάκι! Οἱ δουλειές μας ἔμειναν πίσω!

Ἔσκυβαν τότε πάλι στὰ ἐργόχειρα καὶ πολεμοῦσαν νὰ ταιριάζουν μὲ τέχνη τὶς κλωστὲς καὶ τὰ χρώματα.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη τὰ κεντήματα ἦταν περιζήτητα. Δὲν τὰ φοροῦσαν μόνον οἱ κυρίες, ἀλλὰ κι' οἱ ἄντρες κι' οἱ πολεμιστὲς στόλιζαν τὶς στολές τους μὲ κεντήματα, ἀκόμη καὶ τὴν ὥρα τῆς μάχης.

Γι' αὐτὸ τὸ κατάστημα τῆς μὶς Μίλδρεδ ἦταν πάντοτε γεμᾶτο. Καὶ δὲν ἦταν μόνο ἡ καλὴ φήμη του, ποὺ μάζευε ἐκεῖ τόση πελατεία, ἀλλὰ καὶ κάποιος ἄλλος λόγος.

Ὅλες οἱ πελάτισσές της ἦταν ἀριστοκράτισσες κι' ἤξεραν νὰ ἐκτιμοῦν καὶ νὰ καλοπληρώνουν τὰ κεντήματά της. Εἶχε δεχθεῖ παραγγελίες κι' ἀπ' τὴ Βασιλικὴ Αὐλή, ὅταν ὁ βασιλιὰς ἦταν ἀκόμη στὸ θρόνο του.

Ἀπὸ τότε λοιπὸν ποῦ τὰ πολιτικὰ ἀτυχήματα εἶχαν διασκορπίσει ὅλη τὴν παλιὰ ἀριστοκρατία καὶ κάθε οἰκογένεια ζοῦσε περιωρισμένη καὶ χωρὶς κοινωνικὲς σχέσεις, τὸ σπιτάκι τῆς κεντήστρας χρησίμευε γιὰ τὶς συναντήσεις, ὅπου θυμόνταν τὰ παλιά, συζητοῦσαν καὶ σχολίαζαν τὰ γεγονότα καὶ μελετοῦσαν μὲ τί τρόπο θἀρχόταν πάλι στὸ θρόνο του ὁ βασιλιάς.

(Ἀκολουθεῖ) ΜΙΧΑ Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΥ

ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΟΙ ΜΥΘΟΙ

ΧΡΥΣΑΗΤΟΣ ΚΑΙ ΑΕΡΟΠΛΑΝΟ

Ὁ Βασιλιὸς τοῦ αἰθέρα καὶ τῶν πουλιῶν
Ξιφνίστηκε μιὰ μέρα, πρώτη του φορὰ
Θωρώντας ἀεροπλάνο· κλεῖ τὰ δυὸ φτερὰ
Καὶ ταραγμένος λέει: «—Μήπως τῶν παλιῶν
Παραμυθιῶν μὴν εἶνε ἐτοῦτο μαγικὸ
Πουλί, ἢ ὁ Ἥλιος μήπως μ' ἐκδικητικὸ
Θυμὸ ἔχει ξαναπλάσει τοῦ αἰθέρα Βασιλιᾶ
Καινούργιο, καὶ θὰ γίνω ἐν ἀπ' τὰ πουλιά;»
«—Ὤ, μὴ φοβᾶσαι! Σ' εἶσαι πάντα ὁ Χρυ-
[σαηὸς
Στὰ αἰθέρια Σου βασίλεια Σὺ ὁ ξεχωριστός,
Ποτὲ τὸν ποὺ δὲν τρέμει, μήπως τσακιστῆ
Μηδὲ ἀπ' τοὺς οὐρανοὺς τοῦ ξιφνου γαρε-
[μιστῆ.
Μὰ ἐκεῖνο εἶνε ἕνα κάτι, σὰ μιὰ μιχανὴ
Ποὺ τὴν . . . καβαλλικεύουν! . . » Καὶ νὰ
[ἰο, πρὶν φανῆ
Καλὰ καλὰ στὰ οὐράνια, σοῦ κατρακυλᾶ,
Κι' ὁ Χρυσαηὸς φτερώνει κι' ὅλο πάει
[ψηλά.

Σπέτσες, 1928. ΓΙΑΝΝΗΣ ΠΕΡΓΙΑΛΙΤΗΣ

Ἡ πυρκαϊὰ τοῦ δάσους.

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

Ὁ καπνὸς ἐκεῖνος ποὺ ὑψωνόταν μέσ' στὸ ἄγριο δάσος, ἐφάνηκε στὸν Νίλς κάπως παράξενος. Ἔπειτα ὅμως σκέφθηκε πὼς μπορεῖ νὰ βρισκότανε ἐκεῖ καμμιὰ καλύβα ἑνὸς βοσκοῦ ποὺ ἑτοίμαζε τὸ φαγητό του.

Ὁ καπνὸς ὅμως πύκνωνε κι' ἁπλωνόταν μὲ τρομακτικὴ ταχύτητα. Βέβαια δὲν μποροῦσε νὰ εἶναι ἀπὸ τὴ φουσκοῦ ἑνὸς βοσκοῦ, μπορεῖ ὅμως νὰ εἶχαν ἀνάψει οἱ καρβουνιάρηδες καμίνι. Οἱ καρβουνιάρηδες ὅμως μόνο τὴν ἄνοιξη καὶ τὸν χειμῶνα ἀνάβουνε τὰ καμίνια τους.

Κάθε στιγμὴ καὶ ὁ καπνὸς δυνάμωνε τώρα ἐσκέπαζε ὁλόκληρο τὸ ὕψωμα. Δὲν ἤτανε καμίνι ἀπὸ καρβουνιάρηδες αὐτὸ ἦταν βέβαιο. Κάπου θὰ εἶχε πιάσει φωτιά. Ὁ Νίλς εἶδε κιόλας νὰ ὑψώνεται ἕνα κοπάδι ἀπὸ μικρὰ πουλιὰ ποὺ ἔφευγαν τὴ φωτιὰ καὶ ἔτρεχαν ἀλλοῦ νὰ καταφύγουν.

Ἡ λεπτὴ στήλη τοῦ καπνοῦ εἶχε γίνει τώρα ἕνα μεγάλο ἄσπρο σύννεφο ποὺ κατέβαινε ἀπ' τὸ λόφο πρὸς τὴν κοιλάδα. Ἀπ' τὸ σύννεφο ξεπετάγονταν ποῦ καὶ ποῦ μεγάλες σπίθες καὶ κάποτε ξεπρόβαινε καὶ καμμιὰ φλόγα ἀνάμεσα. Δίχως ἄλλο εἶχε πιάσει ἐκεῖ πέρα μιὰ δυνατὴ φωτιά. Ἀλλὰ τί νὰ καιγόταν ἄραγε; Σπίτι δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ βρίσκεται ἐκεῖ στὴν ἐρημιά, κι' οὔτε μποροῦσε μιὰ τόσο δυνατὴ φωτιὰ νὰ εἶναι ἀπὸ σπίτι. Τώρα ὁ καπνὸς εἶχε γεμίσει καὶ τὴν κοιλάδα ἀκόμα κι' ἐξακολουθοῦσε ν' ἁπλώνεται. Τὸ ἴδιο τὸ δάσος καιγόταν.

Ὁ Νίλς δὲν μποροῦσε νὰ βάλη μὲ τὸ νοῦ του πὼς ἔπιασε φωτιὰ τὸ ὡραῖο πράσινο δάσος. Κι' ὅμως ἔτσι ἦταν. Ἀλλὰ ἂν καιγόταν ἐκεῖ πέρα, μποροῦσε ἡ φωτιὰ νὰ ἔρθη ὡς ἐδῶ.

— Τί καλὰ θἄταν νἀρχόταν ὁ Γόργης! σκέφθηκε ὁ Νίλς. Νὰ εἶχα φύγει ἀπὸ δῶ.

Ἡ μυρωδιὰ τῆς φωτιᾶς ποὺ ἔφθανε ὡς αὐτὸν ἄρχισε νὰ τοῦ γίνεται κιόλας ἀνυπόφορη.

Ἄξαφνα ἄκουσε ἕνα φοβερὸ τρίξιμο ποὺ ἐρχόταν ἀπ' τὸν κοντινὸ λόφο. Ἐκεῖ, πάνω στὴν κορυφή του βρισκόταν ἕνα ἔλατο μεγάλο καὶ ψηλὸ ὅσο κι' ἐκεῖνο ποὺ καθόταν ἐπάνω ὁ Νίλς. Ἦταν πολὺ ψηλὸ καὶ ξεπερνοῦσε ὅλα τὰ ἄλλα. Ξαφνικὰ ὅλα τὰ φύλλα του κοκκίνησαν καὶ στὴ στιγμὴ ἔπιασε φωτιά. Ποτὲ δὲν ἦταν τόσο ὡραῖο ὅπως τώρα, ἀλλὰ κι' αὐτὴ ἡ φορὰ ἦταν ἡ τελευταία ποὺ ἔδειχτε τὴν ὁμορφιά του. Ἦταν τὸ πρῶτο δέντρο ἀπ' τὸν λόφο ἐκεῖνο ποὺ ἔπιανε φωτιὰ κι' ὁ Νίλς δὲν μποροῦσε νὰ ἐννοήση πῶς ἔγεινε αὐτὸ τὸ πρᾶγμα. Εἶχαν πεταχτεῖ ἐπάνω του οἱ φλόγες ἢ εἶχαν γλυστρήσει ὡς αὐτό, σὰν φίδι; Αὐτὸ δὲν ἦταν εὔκολο νὰ τὸ καταλάβη κανείς, τὸ δέντρο ὅμως ἐκαιγόταν τώρα σὰν νὰ ἦταν ἕνα δεμάτι ἄχυρα.

Κι' ἄξαφνα νά, ὅλος ὁ λόφος γέμισε καπνό. Ἡ πυρκαϊὰ ἦταν φίδι καὶ πουλὶ μαζί. Πετοῦσε ἀπ' τὸ ἕνα δέντρο στ' ἄλλο καὶ γλύστραγε στὰ χῶμα. Σὲ μιὰ στιγμὴ ἐφούντωσε ὅλο τὸ δάσος.

Τότε ἔγειγε σωστὸς πανικός· τὰ πουλιὰ ἔφευγαν μὲ βία γιὰ νὰ σωθοῦν. Μιὰ κουκουβάγια ἦρθε στὸ ἔλατο ποὺ βρισκόταν ὁ Νίλς, καὶ δίπλα του στὸ ἴδιο κλαρὶ κατέβηκε ἕνα γεράκι. Σὲ ὁποιαδήποτε ἄλλη περίπτωση οἱ δυὸ αὐτοὶ

γείτονες θὰ ἦταν πολὺ ἐπικίνδυνοι, τώρα ὅμως κανένα ἀπ' τὰ πουλιὰ δὲ γύριζε νὰ δῆ τὸν Νίλς. Μιὰ νυφίτσα σκαρφάλωσε πάνω στὸ δέντρο. Στάθηκε στὴν ἄκρη ἑνὸς κλαριοῦ καὶ κοίταζε μὲ γουρλωμένα μάτια κατὰ τὴν φωτιά. Δίπλα της ἦταν ἕνας σκίουρος, ἀλλ' ἡ νυφίτσα οὔτε τὸν πρόσεξε καθόλου.

Τώρα ἡ φωτιὰ ἄρχισε νὰ πλησιάζη. Σφύριζε καὶ βούιζε σὰν καταιγίδα. Ἀνάμεσα στὸν καπνὸ μποροῦσε κανεὶς νὰ ξεχωρίση τὶς φλόγες ποὺ πετοῦσαν ἀπ' τὸ ἕνα δέντρο στ' ἄλλο. Προτοῦ ἀνάψη κάθε ἔλατο, σκεπαζόταν πρῶτα ὁλόκληρο ἀπὸ καπνό, κι' ὕστερα μονομιᾶς κοκκίνιζαν τὰ φύλλα του κι' ἄρχιζε νὰ καίγεται τρίζοντας.

Ὅσο πλησίαζε ἡ φωτιὰ τόσο πιὸ ἀνυπόφορη γινόταν ἡ ζέστη. Ἀπὸ τὴ μιὰ στιγμὴ στὴν ἄλλη οἱ φλόγες θἄφταναν ὡς ἐκεῖ ποῦ βρισκόταν ὁ Νίλς. Ἡ κουκουβάγια καὶ τὸ γεράκι ἄπλωσαν τὰ φτερά τους κι' ἔφυγαν. Ἡ νυφίτσα κατρακύλησε μὲ βία κάτω. Ὁ Νίλς εἶδε ὅτι κι' αὐτὸς δὲν ἔπρεπε νὰ μείνη πιὰ οὔτε στιγμὴ στὸ δέντρο. Δὲν ἦταν ὅμως τόσο εὔκολο γι' αὐτὸν νὰ κατεβῆ τὸν ἴσιο καὶ ὀρθὸ κορμὸ τοῦ ἔλατου. Γατζωνόταν ὅπου μποροῦσε κι' ἄφηνε τὸν ἑαυτό του νὰ γλυστρήση ἀπὸ τὸ ἕνα κλαδὶ στὸ ἄλλο καὶ στὸ τέλος ἔπεσε βαρειὰ στὸ χῶμα. Δὲν εἶχε ὅμως καιρὸ γιὰ νὰ βεβαιωθῆ ἂν χτύπησε. Ἔπρεπε νὰ τρέξη. Μόνον στὸ τρέξιμο θὰ ἔβρισκε τὴν σωτηρία. Σὰν ἀστραπὴ χτυπήσανε τὸ ἔλατο οἱ φλόγες, τὸ χῶμα κάτω ἦταν καυτὸ καὶ ἄχνιζε. Δίπλα στὸν Νίλς ἔτρεχε μιὰ ἀλεποῦ, ἀπ' τ' ἄλλο του πλευρὸ ἔφευγε μιὰ μεγάλη ὀχιὰ καὶ κοντά της ἔτρεχε κακαρίζοντας ἕνας τσαλαπετεινὸς μὲ τὰ μικρά του.

Μόλις κατέβηκαν οἱ φυγάδες τὸν λόφο κι' ἔφθασαν στὴν κοιλάδα εἶδαν ἀνθρώπους ποὺ προσπαθοῦσαν νὰ σβύσουν τὴν φωτιά. Δούλευαν βέβαια ἐδῶ κάμποσην ὥρα, ἀλλὰ ὁ Νίλς δὲν κοίταζε ἴσαμε τώρα παρὰ κατὰ τὸ μέρος ποὺ ἐρχόταν ἡ φωτιὰ καὶ δὲν τοὺς εἶχε δεῖ αὐτούς. Στὴ μέση τῆς κοιλάδας ἔτρεχε ἕνα ρυάκι ποὺ ἀπ' τὴ μιὰ μεριὰ κι' ἀπ' τὴν ἄλλη εἶχε ἰτιὲς καὶ λεῦκες. Οἱ ἄνθρωποι ἔκοβαν ἀπ' αὐτὰ τὰ δέντρα, ἐκεῖνα ποὺ βρίσκονταν κοντήτερα στὰ ἔλατα, κατάβρεχαν μὲ ἄφθονο νερὸ τὸ χῶμα καὶ ξερρίζωναν τὰ χορτάρια ὥστε νὰ μὴν μπορέση ἡ φωτιὰ νὰ βρῆ δρόμο ἀνάμεσα σ' αὐτά.

Κι' αὐτοὶ ἀκόμα οἱ ἄνθρωποι δὲν εἶχαν τίποτε ἄλλο στὸ μυαλό τους παρὰ τὴν φωτιά. Τὰ ζῶα ποὺ ἔφευγαν περνοῦσαν ἀπὸ μέσα ἀπ' τὰ πόδια τους κι' οὔτε τὰ κοίταζαν καθόλου. Στέκονταν ἐκεῖ καὶ κρατοῦσαν στὰ χέρια τους μεγάλα κλαδιὰ ἀπὸ ἔλατα, ποὺ πρὶν τὰ εἶχαν βουτήξει μέσα στὸ νερό! Κι' ἦταν ἕνα παράξενο θέαμα νὰ βλέπη κανεὶς τοὺς λίγους ἐκείνους ἀνθρώπους νὰ στέκονται ἐκεῖ ψύχραιμοι, γιὰ ν' ἀντιμετωπίσουν τὴν φωτιά, ἐνῶ ὅλα τ' ἄλλα πλάσματα προσπαθοῦσαν νὰ σωθοῦν μὲ τὴν φυγή.

Ὅταν ἡ φωτιὰ κατέβηκε ἀπ' τὸ λόφο μὲ φοβερὴ βοὴ καὶ τρίξιμο καὶ μ' ἀνυπόφορη λαύρα καὶ πνιγηρὸ καπνὸ καὶ χωρὶς νὰ σταθῆ καθόλου, φάνηκε πὼς ἤθελε νὰ πηδήση πάνω ἀπὸ τὸ ρυάκι, οἱ ἀνθρωποι ὑποχώρησαν ἄθελά τους σὰν νὰ μὴ μποροῦσαν πιὰ νὰ μείνουν ἐκεῖ πέρα. Δὲν πῆγαν ὅμως παρὰ δυὸ-τρία βήματα πιὸ πίσω κι' ὕστερα πάλι ξαναγύρισαν.

Ὅση ὁρμὴ ὅμως κι' ἂν εἶχε ἡ φωτιά, τὰ δέντρα ποὺ ἦταν δίπλα στὸ ποτάμι δὲν τὴν ἀφήσανε νὰ προχωρήση. Καὶ μαζὶ μ' αὐτὰ δούλευαν κι' οἱ ἄνθρωποι. Μόλις ἄρχιζε τὸ χῶμα νὰ καπνίζη, ἀμέσως ἄδειαζαν ἐπάνω του κουδάδες μὲ νερὸ καὶ τὸ δροσίζανε. Μόλις ἐγέμιζε ἕνα δέντρο ἀπὸ καπνό, ἔπεφταν ἐπάνω του μὲ τὰ τσεκούρια, τὸ ἔρριχναν κάτω κι' ἔσβυναν τὶς φλόγες. Ὅπου ἔπιανε φωτιὰ τὸ γρασίδι ἔρριχναν τὰ ὑγρὰ κλαδιὰ ἀπὸ τὰ ἔλατα καὶ πνίγαν τὴν φωτιά.

Ὁ καπνὸς ἦταν τώρα τόσο πυκνὸς ὥστε τὰ σκέπαζε ὅλα. Δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ παρακολουθήση κανεὶς τὸν ἀγῶνα, μποροῦσε ὅμως νὰ καταλάβη τί σκληρὸς ποὺ ἦταν, καὶ κάμποσες φορὲς φάνηκε πὼς θὰ νικοῦσε ἡ φωτιά.

(Ἀκολουθεῖ) ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

Η ΡΗΝΑ ΚΙ' Η ΜΑΡΙΝΑ

(ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ)

ΚΖ.'

Ὁ κ. Μυταράγκος εἶχε ἀφήσει τὴν ἐφημερίδα καὶ δεχόταν μ' εὐχαρίστηση τὸ πασάλειμμα τῆς χλιαρῆς σαπουνάδας. Ἄξαφνα ὅμως ὁ κὺρ Μάνθος σήκωσε τὸ πινέλο του κι' ἔβγαλε τὶς φωνές:

—Ἀ!.. Ὤ!.. Τ' εἶναι τοῦτο;

Εἶχε ἰδεῖ πὼς ἡ σαπουνάδα ἦταν μαύρη καὶ πὼς εἶχε κάνει τὸν πελάτη του ἀράπη! Μαύρη σαπουνάδα;! ποιὸς τὴν ἔβαψε;.. πῶς ἐμαύρισε;..

—Τί ἔπαθες, καλέ; ρώτησε ὁ πελάτης μὲ ἀπορία.

— Κοιτάξτε λοιπὸν στὸν καθρέφτη!

Ὁ κ. Μυταράγκος κοίταξε στὸν καθρέφτη κι' εἶδε τὸν ἑαυτό του μαῦρο κι' ἀγνώριστο.

Ὤ, τί κακὸ ποὺ ἔγινε τότε! Ὁ κ. Μυταράγκος νὰ φωνάζη πὼς ὁ κουρέας τὸκανε ξεπίτηδες. Ὁ κὺρ-Μάνθος νὰ διαμαρτύρεται πὼς ἦταν ἀθῶος κι' ἀνήξερος. Ὁ κ. Μυταράγκος νὰ τὸν ρωτᾶ πῶς λοιπὸν μαύρισε ἡ σαπουνάδα. Ὁ κὺρ-Μάνθος νὰ ἀπαντᾶ πὼς κάποιος ἐχθρός του θὰ πέρασε μιὰ στιγμὴ καὶ θὰ τοὔριξε στὴ γαβάθα φοῦμο, γιὰ νὰ τὸν καταστρέψη....

Ἀλλὰ τὴν ἴδια ὥρα ποὺ φιλονικοῦσαν αὐτοί, στὴ γειτονιὰ χαλοῦσε ὁ κόσμος: Φώναζαν οἱ μητέρες τῶν κοριτσιῶν ποὺ εἶχαν γυρίσει στὰ σπίτια τους μέσ' στὰ μελάνια. Φώναζε ὁ κ Εἰρηνοδίκης ποὺ εἶχε ἀνακαλύψει τὶς μαῦρες πιτσιλάδες. Φώναζαν ἄλλοι ποὺ εἶχαν πάθει τὰ ἴδια...: Ἕνα πουλί, σὰν ξωτικό, σὰ στοιχειό, μὲ μαῦρο ἀνθρωπινὸ χέρι ἀντὶ κεφάλι, ἐξακολουθοῦσε νὰ πετᾶ ἐδῶ κι' ἐκεῖ σὰ στραβὸ καὶ νὰ μουντζαλάνη τὰ πάντα. Τώρα τὸ κυνηγοῦσαν νὰ τὸ πιάσουν, νὰ τὸ σκοτώσουν. Τέλος πάντων, τέτοιο κακὸ γινόταν, ποὺ οἱ πυροσβέστες ἐνόμισαν πὼς ἔπιασε φωτιὰ κι' ἔτρεξαν μὲ τὲς ἀντλίες νὰ τὴ σβύσουν.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΑΘΗΝΑΪ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ ΚΑΙ ΤΕΛΟΣ

Ἀγαπητοί μου,

ΜΗΝ ἄλλη φορὰ εἴδαμε τὴν ὑπεράσπιση τοῦ Κινηματογράφου ἀπὸ τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλὶ*** στὸ κύριο σημεῖο τῆς κατηγορίας. Σήμερα θὰ τὴν ἐξετάσουμε σὲ μερικὰ ἄλλα. Πρωτήτερα ὅμως πρέπει νὰ θυμίσω, πῶς τὰ σημεῖα αὐτὰ δὲν εὐθύνουν, ὅπως τὸ πρῶτο, ἐμένα ἢ τὴ Διάπλασι: Τὰ βρήκαμε στὸ βιβλίο ἑνὸς γιατροῦ, τοῦ κ. Λαμπαδαρίου. Καὶ φυσικά, ὁ γιατρὸς αὐτός, γιὰ νὰ τὰ γράψῃ, εἶχε ὑπ' ὄψει του καὶ τὰ συμπεράσματα ἄλλων γιατρῶν, ἄλλων εἰδικῶν, ἀπ' ὅλο τὸν κόσμο, ποὺ ἐξέτασαν τὸ πρᾶγμα καὶ βρῆκαν πῶς ὁ Κινηματογράφος κουράζει τὰ μάτια, κουράζει τὸ μυαλὸ καὶ βλάπτει φοβερὰ τὴν ὑγεία τῶν πιστῶν του, πρὸ πάντων τῶν παιδιῶν. Τί σημασία λοιπὸν μπορεῖ νὰ ἔχῃ ἡ ἀντίρρηση τοῦ ***Ἐλεύθερου Πουλιοῦ,*** ὅτι ὅσους ρώτησε, εἶπαν πῶς δὲν αἰσθάνονται καμμιὰ κούραση στὸ Κινηματοθέατρο καὶ πῶς πιὸ ἄκοπα παρακολοῦθοῦν ἕνα μεγάλο μυθιστόρημα στὴν ὀθόνη παρὰ στὸ βιβλίο; Καμμιά! Οἱ γιατροὶ ξέρουν καλύτερα. Κι' ὅταν λένε πῶς ὁ Κινηματογράφος κουράζει, πρέπει νὰ τοὺς πιστεύουμε. Ἀδιάφορο ἂν δὲν καταλαβαίνουμε τὴν κούραση ποὺ μᾶς προξενεῖ κι' ἂν τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματά της ἐκδηλώνουνται κατόπι. Ἐπίσης δὲν ἔχει σημασία ἡ ἀντίρρηση ὅτι μικρόβια ὑπάρχουν καὶ στὰ θέατρα καὶ παντοῦ. Οἱ εἰδικοὶ λένε πῶς πολὺ πιὸ ἐπίφοβα εἶναι τὰ μικρόβια τοῦ Κινηματοθεάτρου, γιατὶ αὐτὰ θεριεύουν σὲ κλειστὸ χῶρο ποὺ ποτὲ δὲν ἀερίζεται καλὰ καὶ πάντα σχεδὸν μένει σκοτεινός. Καὶ πρέπει νὰ τοὺς πιστεύσουμε τοὺς εἰδικούς. Κάτι ξέρουν περισσότερο ἀπὸ μᾶς. Αὐτὸ θέλεγα γιὰ ὅλα τὰ σχετικὰ μὲ τὴν ὑγεία, δηλαδὴ μὲ τὶς σωματικὲς βλάβες ποὺ προξενεῖ, κατὰ τοὺς γιατρούς, ἡ κατάχρηση τοῦ Κινηματογράφου.

Ἂς περάσουμε τώρα στὲς ψυχικές. Ὄχι πιὰ τὴ βλάβη τοῦ γούστου,— γι' αὐτὴ τὰ εἴπαμε,— ἀλλὰ τὴ βλάβη τοῦ ἠθικοῦ, τοῦ χαρακτῆρα. Τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλὶ*** ἀντιλέγει: «Ὁ Κινηματογράφος διαφθείρει τὴν ἀνθρωπότητα, καὶ μάλιστα τοὺς νέους! (Δὲν εἶναι περίεργο; ἔτσι κατηγόρησαν κι' οἱ πρόγονοί μας τὸν πιὸ δίκαιο ἄνθρωπο, τὸ Σωκράτη!) Καὶ πῶς; Μὲ τὸ νὰ τοὺς δείχνῃ διαρκῶς σκοτωμούς, αὐτοκτονίες, κλεψιὲς καὶ τόσα ἄλλα ἐγκλήματα ὁλοζώντανα... Κι' ἡ κατηγορία σταματᾷ ὡς ἐδῶ, γιατὶ βέβαια δὲν τολμοῦν νὰ προσθέσουν οἱ ἐχθροί, ὅτι ὁ Κινηματογράφος δείχνει πάντα τὴν τιμωρία τοῦ κακούργου καὶ τὴν ἀνταμοιβὴ τῆς ἀρετῆς, κι' αὐτὰ ἐπίσης τόσο ὁλοζώντανα, μὲ τέτοιον τρόπο, ποὺ κόβει ἀπὸ καθένα τὴν ἐπιθυμία ν' ἀκολουθήσῃ τὸ δρόμο τῆς κακίας. Πιὸ πολὺ διαφθείρεται κανεὶς ἀπὸ τὴ ζωή, ὅπου δὲν βλέπει πάντα τὴν κακία τιμωρημένη, παρὰ ἀπ' τὸν Κινηματογράφο, ὅπου πολλὲς φορὲς στὸ αἰσιόδοξο τέλος θυσιάζεται ἡ πικρὴ ἀλήθεια. Γι' αὐτὸν ἀκριβῶς τὸ λόγο κανένα ***φίλμ*** δὲν μπορεῖ νὰ βλάψῃ τὴν ἠθικὴ ἢ ν' ἀπογοητέψῃ (ποὺ εἶναι χειρότερο), ἀλλ' ἀπεναντίας τὰ τρία τέταρτα ἀπ' αὐτὰ ὠφελοῦν καὶ μὲ τὸ παραπάνω. Ἀρκεῖ ὁ κόσμος νὰ ξέρῃ νὰ διαλέγῃ τὸ ὡραῖο καὶ τὸ ὠφέλιμο...»

Σ' αὐτὸ θὰ μποροῦσε κανεὶς νὰπαντήσῃ, ὅτι ἐδῶ ἀκριβῶς εἶναι ὁ κίνδυνος: ὁ κόσμος δὲν ξέρει νὰ διαλέγῃ ποτέ, καὶ τἀνήθικα φίλμ, ποὺ ἀποτελοῦν τὸ ἕνα τέταρτο τοῦ ὅλου, εἶναι τὰ προτιμώμενα. Ἀλλὰ ἐγὼ δὲν ἀπαντῶ ἔτσι. Ἀπεναντίας, παραδέχουμαι πῶς ὅλα ἀνεξαίρετως τὰ φίλμ εἶναι ἠθικά. Κι' ὅτι ἂν παρουσιάζουν κι' ἀνήθικα πράγματα,—κλεψιές, σκοτωμοὺς κτλ. —τὸ κάνουν γιὰ ἠθικὸ σκοπό, γιὰ νὰ δείξουν στὸ τέλος τὴν τιμωρία. Τί ἄλλο θέλει τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλί;*** Μόνο ρωτῶ: Καὶ στὸ Θέατρο, καὶ στὸ Βιβλίο, δὲν ὑπάρχουν θεάματα καὶ διηγήματα τὸ ἴδιο ἠθικά; Γιατὶ λοιπὸν ὁ κόσμος πρέπει νὰ τὰ βλέπει στὸν Κινηματογράφο μὲ τόσους κινδύνους; Δὲν εἶναι καλύτερα νὰ τὰ βλέπῃ στὸ Θέατρο ἢ νὰ τὰ διαβάζῃ στὸ Βιβλίο του χωρὶς κίνδυνο κανένα; Θέλω νὰ πῶ: μπροστὰ στὴ βλάβη τῶν ματιῶν, στὴν κούραση τοῦ μυαλοῦ, στὴν καταστροφὴ τῆς ὑγείας καὶ στὴ διαφθορὰ προπάντων τοῦ γούστου, τί σημασία ἔχει ἂν τὰ τρία ἢ καὶ τὰ τέσσερα τέταρτα τῶν φίλμ εἶναι πράγματι ἠθικά;

Τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλὶ*** ἐξακολουθεῖ: «Ἀλήθεια κόντεψα νὰ ξεχάσω. Οἱ Ἀμερικανικὲς Ἑταιρεῖες ποὺ ἔβγαζαν ὡς τώρα τὰ περισσότερα πολυεπισοδικὰ φίλμ, λιγόστεψαν αὐτοῦ τοῦ εἴδους τὴν παραγωγὴ μέσα σὲ πέντε χρόνια κατὰ τὰ ὀκτὼ δέκατα, καὶ σ' αὐτὸ μπορεῖ νὰ πεισθῇ κανεὶς ἂν προσέξῃ τὰ ἔργα ποὺ παίζονται τώρα στοὺς Κινηματογράφους μας. Φέτος π. χ. οἱ κυριώτερες ἀθηναϊκὲς σάλες ἔπαιξαν μόνο 5 ἔργα μὲ δυὸ συνέχειες: τὸν Περιπλανώμενο Ἰουδαῖο, τὸν Ναπολέοντα, τὴ Μήδεια, τὸ Φανφὰν-λὰ-Τουλὶπ καὶ τὴν Κατάσκοπο μὲ τὰ μαῦρα μάτια. Κανέν' ἄλλο. Ποιὸ ὅμως ἀπ' αὐτὰ εἶναι ἀνήθικο;... Ὁ Κινηματογράφος διαφθείρει. Ὄχι δα! Τὸ Χόλλυγουντ, ἡ πρωτεύουσά του, πόλις τῆς διαφθορᾶς!... Κι' ὅμως, τὸ πρῶτο ποὺ βλέπει κανείς, μόλις φθάσει νύχτα ἐκεῖ, εἶν' ἕνας πελώριος φωτεινὸς σταυρός, πάνω σ' ἕνα λοφάκι. Ἕνας σκηνοθέτης πληρώνει γιὰ νὰ εἶναι πάντα ἀναμμένος, κι' ἔτσι κάθε βράδυ τὸ Χόλλυγουντ, ἡ πόλις τῆς διαφθορᾶς, κοιμᾶται κάτω ἀπ' τὸ μεγάλο λαμπερό της σταυρό!..»

Νὰ ἕνας ἐπίλογος γιὰ χειροκροτήματα! Τὸ ***Ἐλεύθερο Πουλὶ*** ἤθελε νὰ συναρπάσει τὸ ἀκροατήριο στὸ τέλος τῆς συνηγορίας. Τὸ χειροκροτῶ κι' ἐγώ. Τὰ εἶπε τόσο εὔγλωττα κι' ὡραῖα! Ἂς πιστέψει ὅμως πῶς ὁ λαμπερὸς σταυρὸς τοῦ Χόλλυγουντ ἔχει τόση σχέση μὲ τὸ ζήτημά μας, ὅση κι' ὁ Σείριος μὲ τοὺς σεισμοὺς τῆς Κορίνθου. Ἴσως μάλιστα ὁ Σείριος νἆχῃ περισσότερη, γιατὶ καὶ τἄστρα, λένε, κάνουν στὴ γῆ σεισμούς. Ἕνας σταυρὸς στὸ Χόλλυγουντ! Μὰ καὶ δέκα, καὶ εἴκοσι μποροῦσε νἀνάβαν ἐκεῖ κάθε νύχτα, χωρὶς μὲ τοῦτο νὰ πάψῃ ὁ Κινηματογράφος νὰ κουράζῃ τὰ μάτια, νὰ κουράζῃ τὸ μυαλό, νὰ ἐξάπτῃ ἐπικίνδυνα τὴν παιδικὴ φαντασία, νὰ ὑπονομεύῃ τὴν ὑγεία καὶ νὰ χαλᾷ τὸ γοῦστο τοῦ κόσμου. Αὐτὸ εἶναι τὸ συμπέρασμά...

Σᾶς ἀσκάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΔΙΕΤΕΙΣ ΔΙΑΚΟΠΑΙ

(Μυθιστόρημα ὑπὸ Ἰουλίου Βὲρν)

— **Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο** —

— Γιὰ τὴν ὥρα πρέπει νὰ δειπνήσουμε! εἶπε ὁ Μπριάν.

Κουβάλησαν πρῶτα κι' ἀράδιασαν χάμω τὰ στρώματά τους. Ἔπειτα ἔστησαν τὸ τραπέζι τοῦ πλοίου καὶ τὄστρωσαν γιὰ τὸ δεῖπνο.

Ὁ Μόκος, μὲ βοηθὸ ὅπως πάντα τὸν Σέρβη, τοποθέτησε ἔξω ἀπ' τὴ σπηλιὰ δυὸ μεγάλες πέτρες, ἄναψε φωτιὰ κι' ἔστησε τὸ φαγητό,— ἕνα βραστὸ καὶ μιὰ δωδεκάδα μικρὰ πουλιά, ποὺ θὰ ψήνονταν στὴ σούβλα. Ὡς τὶς ἕξη, ψήθηκαν καὶ τὰ πουλιά, ποὺ εὐωδίαζαν ροδοκόκκινα. Κοντὰ στὴ φωτιὰ κι' ὁ Πιστὸς ἔδειχνε τὴ χαρά του κουνώντας τὴν οὐρά...

Τὸ δεῖπνο τους στὴ σπηλιὰ ἦταν σὰ νὰ τὄκαναν στο πλοῖο: Τὸ ἴδιο τραπέζι, τὰ ἴδια καθίσματα, τὰ ἴδια πιατικά, τὰ ἴδια φαγιά. Ἐκτὸς ἀπὸ τὰ ψητὰ πουλιά, ὁ Μόκος τοὺς εἶχε ζουμί, βραστὸ κρέας, τυρί, γαλέττα, κρασὶ καὶ νερὸ δροσερὸ καὶ διαυγέστατο.

Πολλὲς ἡμέρες, μὲ τὶς ἐργασίες καὶ τὶς φασαρίες, εἶχαν νὰ φᾶνε τόσο καλά. Τὸ δεῖπνο ἐκεῖνο ἦταν σὰ μιὰ ἀποζημίωση. Ἔφαγαν λοιπὸν κι' ἤπιαν μὲ πολὺ εὐθυμία, προπάντων οἱ μικροὶ ποὺ δὲν ἔπαυαν νὰ φλυαροῦν καὶ νὰ γελοῦν.

Ἐπιτέλους κουράστηκαν καὶ μετὰ τὸ δεῖπνο ζήτησαν νὰ πλαγιάσουν.

— Παιδιά, εἶπε τότε ὁ Γόρδων, προτείνω νὰ κάμουμε τὴ βραδυνή μας προσευχὴ στὸν τάφο ἐκείνου ποὺ χρησιμοποιοῦμε τώρα τὴν κατοικία του.

Κανένας δὲν εἶχε ἀντίρρηση κι' ἀμέσως ξεκίνησαν ὅλοι. Ἦταν σκοτεινά,

μόλις ἔβλεπαν νὰ περπατοῦν. Σὲ λίγο ἔφτασαν μπροστὰ στὸ δένδρο ποὺ τὸ χῶμα, στὴ ρίζα του, ἦταν ἐξογκωμένο κ' εἶχε ἀπάνω ἕνα ξύλινο σταυρό. Τὰ παιδιὰ ἔσκυψαν τὸ κεφάλι μὲ συγκίνηση καὶ προσευχήθηκαν γιὰ τὴν ψυχὴ τοῦ δυστυχισμένου ἐκείνου ναυαγοῦ.

Γύρισαν στὴ σπηλιὰ σιωπηλοὶ καὶ καθένας πλάγιασε στὸ στρῶμα του. Στὶς ἐννιὰ ὅλοι κοιμόνταν, ἐκτὸς ἀπὸ τὸν Οὐίλκοξ καὶ τὸν Δόνιφαν ποὺ ἔμειναν νυκτοφύλακες. Μιὰ μεγάλη φωτιὰ ἔκαιγε μπροστὰ στὴν εἴσοδο τῆς σπηλιᾶς, γιὰ νἀπομακρύνῃ κάθε ἐπίφοβη ἐπίσκεψη μὰ καὶ γιὰ νὰ θερμαίνῃ τὴν κατοικία.

Τὴν ἄλλη μέρα, 9 Μαΐου, κι' ἄλλες τρεῖς ἀκόμη ἡμέρες, τὰ παιδιὰ ἀσχολήθηκαν μὲ τὸ ξεφόρτωμα τῆς σχεδίας. Κουβάλησαν στὴ σπηλιὰ ὅλα τὰ πράγματα, προπάντων ὅσα μποροῦσαν νὰ χαλάσουν ἔξω, τρόφιμα, ποτά, πολεμοφόδια. Μὲ τὴν ἐπείγουσα αὐτὴ ἐργασία, τὸ κυνήγι παραμελήθηκε. Εὐτυχῶς ἐκεῖ κοντά, στὴν ἀριστερὴ ὄχθη, ζοῦσαν ἄφθονα ὀδρόβια πουλιά, κι' ἀπ' αὐτὰ εὔκολα σκότωνε ὁ Δόνιφαν κι' ἀκόμα πιὸ εὔκολα μαγείρευε ὁ Μόκος.

Ὁ Γόρδων ὡστόσο στενοχωριόταν ποὺ ἔβλεπε νὰ ξοδεύουν στὸ κυνήγι τὴ μπαρούτη τους καὶ τὰ σκάγια τους. Καὶ μιὰ μέρα εἶπε στὸ Δόνιφαν:

«Ἡ ἀπόδοση ἔγεινε μὲ κραυγὲς χαρᾶς».
(Σελ. 221, στ. β'.)

— Νομίζω πῶς πρέπει νὰ κάνουμε κάποια οἰκονομία. Τί θὰ γίνουμε, ἂν τελειώσουν τὰ πολεμοφόδιά μας κι' ἂν τύχῃ κάποτε νὰ μᾶς χρειασθοῦν;

— Μὰ καὶ στὰ τρόφιμα πρέπει νὰ κάνουμε κάποια οἰκονομία, ἀποκρίθηκε ὁ Δόνιφαν. Γιὰ φαντάσου ὅμως πῶς θὰ τὸ μεταποιοῦσουμε ποὺ δὲν τὰ φάγαμε ἂν τύχῃ καὶ βροῦμε τρόπο νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ!

— Νὰ φύγουμε ἀπὸ δῶ;.. Νὰ νομίζεις πῶς θὰ μπορέσουμε νὰ κάνουμε πλοῖο;.. Ἄλλος τρόπος δὲν ὑπάρχει..

— Γιατὶ ὄχι; Ἂν μάλιστα εἶν' ἐδῶ κοντὰ καμμιὰ ἤπειρος... Ὁπωσδήποτε δὲν ἔχω ὄρεξη ἐγὼ νἀφήσω ἐδῶ τὰ κόκκαλά μου σὰν τὸν συμπολίτη τοῦ Μπριάν.

— Ἔστω. Ἀλλὰ πρὶν ἀρχίσουμε νὰ σκεπτόμαστε γι' ἀναχώρηση, ἂς συνηθίσουμε στὴν ἰδέα πῶς μπορεῖ νὰ μείνουμε ἐδῶ πολλὰ χρόνια..,

— Σὲ καλό σου, Γόρδων!.. Μὰ ρωτᾷς καὶ τοὺς ἄλλους, ἂν ἔχουν ὄρεξη νὰ μείνουν ἐδῶ χρόνια;

—Ὦ, ἂς κάμουν κι' ἀλλοιῶς!..

— Μπά! κανένα δὲ θὰ βρῆς σύμφωνο μὲ τὴν ἰδέα σου. Οὔτε ὁ φίλος σου ὁ Μπριὰν δὲν θὰ τὸ θέλῃ.

— Αὐτὸ ἔχουμε καιρὸ νὰ τὸ συζητήσουμε. Ἀλλὰ γιατὶ μιλεῖς ἔτσι γιὰ τὸν Μπριάν;.. Δὲν ξέρω γιατὶ ἐσύ, ὁ Οὐίλκοξ, ὁ Κρὸς κι' ὁ Οὐὲπ τὰ ἔχετε μαζί του. Τί σᾶς ἔκαμε;

—Δὲν μᾶς ἔκαμε τίποτα, ἔννοια σου, κι' οὔτε θὰ μᾶς κάμῃ.

— Αὐτό, Δόνιφαν, πρέπει, καὶ σὺ καὶ οἱ φίλοι σου, νὰ τὸ σκεφθῆτε καλύτερα.

— Τὸ σκεφθήκαμε πολὺ καλά. Δὲν ἔχουμε νὰ σκεφθοῦμε περισσότερο.

Ἡ ὁμιλία ἔμεινε ὡς ἐδῶ. Κι' ὁ Γόρδων λυπήθηκε, συλλογιζόμενος πῶς αὐτὴ ἡ ἀντιπολίτευση, αὐτὴ ἡ διχόνοια, μποροῦσε νὰ φέρῃ σπουδαῖες περιπλοκές, φροντίδες κι' ἐνοχλήσεις στὸ μέλλον.

Ἡ σχεδία ὡστόσο ξεφορτώθηκε. Ἀλλὰ ὅλα τὰ πράγματα δὲν ἐχώρεσαν στὴ σπηλιὰ καὶ πολλὰ ἔμειναν ἐκεῖ ἔξω. Αὐτά, κατὰ συμβουλὴ τοῦ Γόρδων, τοποθετήθηκαν στὴ γωνιὰ ποὺ σχημάτιζε ὁ βράχος τῆς σπηλιᾶς καὶ σκεπάστηκαν προσωρινὰ μὲ μουσαμάδες, ὡς που θὰ κατασκεύαζαν ἀργότερα ἕνα ξύλινο ὑπόστεγο, νὰ τὰ προφυλάγῃ ἀπ' τὴ βροχή.

Στὶς 13 τοῦ μηνός, ὁ Βάξτερ, ὁ Μπριὰν κι' ὁ Μόκος ἔστησαν τὴν κουζίνα. Ἐπειδὴ οἱ τοῖχοι τῆς σπηλιᾶς δὲν ἦταν πολὺ σκληροί, κατόρθωσαν ν' ἀνοίξουν μιὰ τρύπα καὶ νὰ προσαρμόσουν τὸ σωλήνα, γιὰ νὰ βγαίνῃ ἔξω ὁ καπνός. Τὰ πόγεμα ἔκαμαν τὴ δοκιμή. Ὁ Μόκος ἄναψε τὴν κουζίνα κι' εἶδε μ' εὐχαρίστηση πῶς δὲν ἐκάπνιζε καθόλου.

— Πάει κι' αὐτό! εἶπε. Τώρα ἔχουμε τὴν κουζίνα μας ἕτοιμη καὶ τέλεια!

Τὴν ἑπομένη ἑβδομάδα, ὁ Δόνιφαν, ὁ Οὐὲπ, ὁ Οὐίλκοξ, ὁ Κρός, ὁ Γκάρετ κι' ὁ Σέρβης ἐπεχείρησαν μικρὴ ἐκδρομὴ πρὸς τὴ λίμνη, μπῆκαν μέσα στὸ δάσος καὶ προχώρησαν ὡς μισὸ μίλλι. Ἐκεῖ παρατήρησαν πολλοὺς λάκκους, σκεπασμένους μὲ μεγάλα κλαδιὰ κι' ἀρκετὰ βαθεῖς, ὥστε ἂν ἔπεφτε μέσα κανένα ζῶο, νὰ μὴ μπορῇ πιὰ νὰ βγῇ. Οἱ λάκκοι αὐτοὶ φαίνονταν σκαμμένοι πρὸ πολλῶν ἐτῶν, κι' ἕνας μάλιστα εἶχε μέσα τὸ σκελετὸ ἑνὸς ζώου, ποὺ ἦταν δύσκολο ν' ἀναγνωρίσουν τὸ εἶδος του.

— Τὰ κόκκαλα αὐτά, ὁπωσδήποτε, εἶναι ζώου μεγάλου, εἶπε ὁ Οὐίλκοξ, ποὺ εἶχε κατεβεῖ στὸ λάκκο.

— Καὶ τετράποδου βέβαια, πρόσθεσε ὁ Οὐὲπ· κοιτάξτε τὰ τέσσερα πόδια του!

— Μὰ δὲν πιστεύω νὰ ὑπάρχουν ἐδῶ καὶ πεντάποδα, γέλασε ὁ Σέρβης.

— Ἀμὴ τὰ δόντια του τί σᾶς λένε;

«Ἔστησαν τὴν κουζίνα...»
(Σελ. 241, στ. β'.)

εἶπε ὁ Δόνιφαν. Θἆταν ζῶο ρωμαλαῖο, δυνατό. Κοιτάξτε κρανίο, σαγόνια... Ὁ Σέρβης μπορεῖ τώρα νὰ γελᾷ μ' ἂν τὸ ζῶο αὐτὸ ἦταν ζωντανό, δὲν ξέρω ἂν θὰ γελοῦσε...

— Λὲς λοιπόν, Δόνιφαν, νὰ ἦταν σαρκοφάγο; ρώτησε ὁ Οὐὲπ.

— Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία!

— Λεοντάρι;.. τίγρις;...

—Ἂν ὄχι λεοντάρι ἢ τίγρις, τουλάχιστο ξάδελφός τους.

— Νάχουμε τὸ νοῦ μας λοιπόν!

— Καὶ νὰ μὴ χωριζόμαστε!

—Ἄκουσε δῶ, Πιστέ. Ὑπάρχουν στὸ δάσος θεριά;

Στὴν ἐρώτηση αὐτὴ τοῦ Σέρβη, ὁ σκύλος γαύγισε φαιδρά. Ποὺ θὰ πῇ ὅτι καμμιὰν ἀνησυχία δὲν αἰσθανόταν.

Οἱ κυνηγοὶ ἑτοιμάστηκαν νὰ γυρίσουν στὴ σπηλιά.

— Τί λέτε, παιδιά; ἐπρότεινε τότε ὁ Οὐίλκοξ. Σκεπάζομε πάλι τὸ λάκκο μὲ κλαδιά; Μπορεῖ νὰ πέσῃ μέσα κανένα ἄλλο ζῶο.

—Ὅπως θέλεις, ἀποκρίθηκε ὁ Δόνιφαν, ἂν κι' ἐγὼ προτιμῶ τὸ τίμιο κυνήγι ἀπὸ τις παγίδες.

Οἱ ἄλλοι παραδέχθηκαν τὴν πρόταση μ' ἐνθουσιασμό.

(Ἀκολουθεῖ)

Μεταφ. Π. Ι. Φ. καὶ Γρ. Ξ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΜΕΣΑ - ΚΑΣΤΡΟ (*)

Πῶς μεγαλόπρεπα, ἤρεμα
κι' ἀτάραχα ἀτενίζεις
τὸ Χρόνο, ὦ Κάστρο, ποὺ περνᾶ
κι' ὅμως δὲ σὲ πατᾶ.
Μέσ' στὰ γαλάζινα νερά,
ἀτέλειωτ' ἀρμενίζεις
μὰ στὴν ἀκτὴ ὅμως βρίσκεσαι
παντοτεινὰ κοντά.

(Περάσανε, τὴν πράσινη
πατώντας πατριδούλα,
σκληροὶ Βενέτικοι ἀρχοντοι,
κι' ἡ Τούρκικη φωτιά,
κι' αἰώνια ἄφησαν πάνω της
τῶν ἀχναριῶν τους βούλα
τὸ Κάστρο, μιὰν ἀγέρωχη,
πολεμικὴ γητειά),

Μοιάζεις μὲ κάποιο γίγαντα,
ἀγέραστο καὶ γέρο
—χορταριασμένοι οἱ ὦμοι σου
μὲ μι' ἄγρια καὶ ξερὴ
βλάστηση—κι' ὁλάζονικὴ
γιὰ κεφαλή σου ξέρω
ἄγρια σπηλιὰ π' ἀνοιγεται
πανου σου φοβερή.

Μὲ στόμα τἄγριο τἄνοιγμα—
μόνη φκιασὶ ἀπ' ἀνθρώπους
ἡ πρασινόστερη σπηλιὰ—
καὶ μάτια φοβερὰ
οἱ τόσες πολεμίστρες της,
Κοιτοῦν ποιοὺς τάχα τόπους,
Ποὺ ἡ λάμψη τους πλανιέται λὲς
Μέσ' στάρμυρὰ νερά;

Κι' ὦ, ἡ πρασινόστερη σπηλιά,
ποιοῦ εἶν' ἐρημίτη σκήτη,
καὶ κρύβει ποιο φριχώδικο
θαμμένο μυστικό;
Κι' εἶν' ἡ ραχιά σου ἄχραντη
τίνων ἡρώων κοίτη;
Ποιὸ καρδιοχτύπι κρύβεται
στὸ βράχο τὸ μουγκό;

Πῶς κάποια βράδια θάθελε,
περνάντας τὸ γεφύρι
τὸ στρογγυλό, ποὺ λὲς κι' αὐτὸ
εἶναι χέρι σου ἀχαμνό,
τὴν κεφαλὴ στὰ στήθια σου,
ὁ ποιητὴς νὰ γύρη
γιὰ νὰ γροικήσῃ μέσα σου
κάποιον παλιὸ παλμό!

Λέρινος

(*) Βενέτικο Κάστρο, ποὺ στέκεται, μπροστὰ ἀπὸ τὴν πόλη Ἄντρο.

Η «ΣΦΑΝΤΑΜΕΝΗ» ΚΟΠΕΛΛΑ

— Στὸ χωριὸ σας τί κάνετε, Δέσποινα, *τὸ χειμῶνα*;

— Νά, σὰν βρέχει ἔτσι καλὴ ὥρα, δὲν μποροῦμε νὰ πᾶμε στὰ χωράφια νὰ μαζέψουμε ἐλιὲς μὲ τὴ λησπουριά, μαζευόμαστε πότε στῆς μιᾶς θειᾶς, πότε στῆς ἄλλης καὶ λέμε παραμύθια, ἀντίκρυ στὸ τζάκι, γιὰ νὰ περνᾷ ἡ ὥρα.

— Καὶ τί παραμύθια λέτε, δὲ θυμᾶσαι κανένα;

— Οὔ, πολλὰ παραμύθια, ὅλο μὲ βασιλόπουλα καὶ βασιλοπούλες. Ἡ γιαγιά μου ὅμως ξέρει καὶ παραμύθια μὲ *σφαντὰ* καὶ μᾶς λέει.

—Ἄ, γιὰ πές μου κανίνα!

— Νά, μιὰ φορά, λέει, μιὰ κοπέλλα «σφαντάχτηκε» ἀπδνα στοιχειό. Κάθε βράδυ ποὺ κινοῦσε γιὰ τὴ βρύση, μπροστὰ στὸ γκρεμισμένο τοῖχο φανερωνόταν τὸ σφαντὸ κι' ἔκανε τάχα πὼς ἤταν γάιδαρος, μὲ τὸ συμπάδιο, καὶ τῆς ἔκανε:

— Μμμ!.. μὴ μὲ μαρτυρήσῃς, γιατὶ ἐσὺ τὸ ξέρεις.

Αὐτὴ ἡ κακομοίρα φοβόταν, ἡ θελε νὰ τὰ πῇ, *μὰ συλλογιζόταν* τὸ σφαντὸ κι' ἔτρεμε. Ὑστερα ποιὸς ξέρει τί κακὸ θὰ τῆς ἔφερνε στο κεφάλι της. Ἀπ' τὸν κιλμο της δὲν εἶχε δρεξη γιὰ τίποτα, μὰ δὲν τὸ μαρτυροῦσε. Περνοῦσε ὁ καιρὸς κι' ἀπ' τὴ χολόσκασή της ὅλο λίγνευε.

Μιὰ μέρα τὴ ρώτησε ὁ παπούς της:

— Τί ἔχεις, κοπέλλα μου, τώρα στὰ στερνὰ κι' εἶσαι ἔτσι ἀνόρεχτη;

—Ἄχ, παπού μου, στέναξε, δὲν μπορῶ πιὰ νὰ τὸ κρατῶ μυστικό, τὸ καὶ τὸ γίνεται.

Ἀπ' ἐκείνη τὴ μέρα ἄρχισε νὰ *πρίσκεται ἡ μούρη* της. Δὲν πήγαινε σὲ βρύση κι' ἔμενε πλαγιασμένη Ἕνα βράδυ τῆς παρουσιάστηκε τὸ σφαντὸ καὶ τῆς εἶπε:

-- Μμμ!.. γιατὶ μὲ μαρτύρησες ἔ; τώρα θὰ πεθάνῃς.

Καὶ σὲ λίγες μέρες πρίστηκε, πρίστηκε ἡ μοῖρη της καὶ πέθανε.

— Ὤχ, μαννούλα μου, μόνο ποὺ τὸ συλλογιέμαι τούρτουρο μὲ πιάνει.

Γύρισα καὶ τὴν εἶδα. Στὸ πρόσωπό της ἤταν ζωγραφισμένος ἕνας μεγάλος φόβος καὶ μιὰ μεγάλη πεποίθηση.

Ρουσὲτ

ΝΑΥΑΓΙΟ

I.

Μιὰ φουρτουνιασμένη κι' ἄγρια μέρα τοῦ Φλεβάρη. Φυσᾶ κρύος καὶ δυνατὸς βοριάς· ὁ οὐρανὸς γεμάτος μαῦρα σύννεφα, ποὺ πότε σκεπάζουν ὁλότελα τὸν ἥλιο, καὶ πότε τὸν ἀφίνουν νὰ φανῇ γιὰ λίγες στιγμές. Σὰν τὸν οὐρανὸ κι' ἡ θάλασσα μαύρη, κι' ὅσο πιὸ μαύρη αὐτή, τόσο πιὸ ἄσπρα καὶ πιὸ λυσσασμένα τὰ κύματά της.

Πέρα, στὸ πέλαγος— ὄχι πολὺ ἀνοιχτὰ— ἕνα καράβι, μαῦρο κι' αὐτό, παλεύει μὲ τὴν ἄγρια θάλασσα *καὶ μὲ τὸ μανιασμένο* βοριά. Σπασμένα τὰ κατάρτια του, σχισμένα τὰ πανιά του, μόλις κρατιέται τὸ τιμόνι του, ποὺ μιὰ στιγμὴ ἕνα ἄγριο κῦμα τὸ πέρνει κι' αὐτό. Τί θὰ γίνῃ τώρα;.. Κι' ἡ νύχτα *πλάκωσε*.

Σημερόνει ἡ ἴδια ἄγρια μέρα· κεῖ κάτω στὰ βράχια ἕνα μαῦρο καράβι εἶναι σφηνωμένο στὶς πέτρες, καὶ στὴν ἄμμο ἡ βαρκούλα του, μισοσπασμένη κι' αὐτή, πολὺ κοντὰ στὴ στεριά, φανεράνει πὼς τὸ πλήρωμα σώθηκε. Τὸ καράβι εἶναι γυρτὸ ἀπ' τὸ δεξὶ πλευρό· τὰ κύματα λυσσομανοῦν τριγύρω του. Λὲς καὶ μαλώνουν ποιὸ θὰ τὸ χτυπήσῃ πιὸ πολύ, ὅρμοῦν ἀπάνω του καὶ πολλὲς φορὲς τὸ σκεπάζει ὁλόκληρο, κι' ὕστερα χωρίζονται σ' ἀμέτρητες μικρὲς σταγόνες ποὺ διαλύονται σὰν *καπνός*..

Φτωχὸ καράβι ποὺ τόσες φορὲς ἔσχισες περήφανο τὴ θάλασσα, τί κρίμα νὰ κοίτεσαι τώρα σὰν νεκρὸ κοντὰ στὴ στεριά, καὶ μόνη ζωντανὴ συντροφιὰ σου νἄχῃς τοὺς ἄσπρους γλάρους, ποὺ πετοῦν γύρω σου! *Γαλαξίας*

ΝΟΣΤΑΛΓΙΑ

Ἀπόψε, στὴ σκοτεινὴ χειμωνιάτικη νύχτα, ἡ σκέψη μου γυρίζει γύρω ἀπὸ τὶς ἁπαλὲς ὀχροῤῥόδινες μέρες τοῦ φθινόπωρου. Στάπαλα δειλινὰ ποὺ ἀβγνανε ἥσυχα μέσ' τὴ γουλένια φωτοπλημμύρα *κεῖ-πέρα, μακριά, στὸ* μαγικὸ νησί μου. Κι' οἱ ἀναμνήσεις μιὰ-μιὰ κυλιόνουν τὸ μυαλό μου...

Πῶς ζωντανεύουν μερικὰ πράγματα μπρός μου! Νὸ καὶ τὸ «Δανόνι» πῶχει παραμυθένιες δμορφιές... Ἔπειτα σιγὰ-σιγὰ προβάλλει μέσα ἀπὸ τὰ γαλανὰ κύματα τοῦ Ἰονίου τὸ μαγευτικὸ «Φρούριο» σὲ ποικιλία ἀπ' δμορφιὲς καὶ χάρες. Κι' ὕστερα ὁλόκληρη ἡ Κέρκυρα πουβαι μιὰ ζωντανὴ ζωγραφιά. Κι' εἶναι τόσο ὄμορφο πρᾶγμα ἡ ἀνάμνηση στὴ ζωή μας...

Κι' ἀκούω τὸν ἀγέρα νὰ σφυρίζῃ μανιασμένα, *κάνοντας τὰ* κύματα νὰ κυλιόνται καὶ νὰ παίζουν τρελὰ στὸ ἤρεμο ἀκρογιάλι, ἀργοκυλώντας τοὺς ἀφρούς των μὲ τὰ χαλίκια... Τὰ σύγνεφα, περνώντας χαμηλὰ ἀπ' τὴ γῆ, δείχνουν τὸν βαρύ τους ὄγκο.

Μέσ' στὴ μαυρίλα τῆς νύχτας βλέπεις νὰ λευκαίνουν οἱ ἀφροὶ ἀπ' τὰ κύματα. Λὲς καὶ μοιάζουν σὰν κάποιο φῶς ἀπὸ ἐλπίδες, ποὺ φωλιάζουν κάποτε μέσ' στὴν καρδιὰ μας καὶ τὶς βλέπουμε ν' ἀσπρίζουνε μέσ' στὸ σκοτάδι τῆς ζωῆς, τῆς μελαγχολίας μας.

Σὰν μιὰ κλάψα γιὰ ὅλη τὴν ἀγρυπνία τοῦ χειμῶνα πέφτει ἀργὰ-ἀργὰ ἡ βροχή. Κι' ὅταν κανεὶς αἰσθάνεται τὸν ἑαυτό του μόνο καὶ λησμονημένο, ὅλη αὐτὴ τὴν πίκρα τοῦ χειμώνα τὴν νοιώθει βαθειὰ-βαθειὰ μέσ' στὴν ψυχή.

Χιόνι

ΣΚΕΨΕΙΣ

Οἱ μεγάλες σκέψεις προέρχονται ἀπὸ τὴν καρδιά.

Αὐτοὶ ποὺ περιφρονοῦν τοὺς ἀνθρώπους, δὲν εἶναι μεγάλοι ἄνθρωποι. *Vauvenargues*

***

Οἱ εὐαίσθητες ψυχὲς ἔχουν περισσότερη ζωὴ ἀπὸ τὶς ἄλλες.

Ὁ μόνος εὐνοούμενος τοῦ βασιλιᾶ πρέπει νὰ εἶναι ὁ λαός του. *Duclos*

***

Εὐγενὴς πρᾶξις εἶναι αὐτὴ ποὺ ἐνέχει καλοσύνη καὶ ποὺ ἀπαιτεῖ θυσία γιὰ νὰ γίνῃ.

Montesquieu

Ὑπάρχουν δύο εἰδῶν ἄνθρωποι: οἱ δίκαιοι ποὺ νομίζουν πὼς εἶναι ἁμαρτωλοί, καὶ οἱ ἁμαρτωλοὶ ποὺ νομίζουν πὼς εἶναι δίκαιοι. *Pascal*

Νέμεσις

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

Ὁ Πετράκης παίζει μὲ τὰ παιχνίδια του. Ἡ μαμμὰ μπαίνει μιὰ στιγμὴ καὶ τοῦ λέγει:

— Πετράκη μου, ἔχεις τίποτα παλιὰ παιχνίδια, νὰ δώσω σ' ἕνα φτωχὸ παιδί;

Κι' ὁ Πετράκης ὁλοπρόθυμα:

— Ναί, ἔχω μερικὰ σπασμένα. Νὰ σπάσω κι' ἄλλα, νὰ τοῦ τὰ δώσετε; *Καρδινιὰν*

***

— Πόσω χρονῶν εἶναι ἡ μαμμά σου, Νίτσα;..

— Δὲν ξέρω...

— Μά... ἀπάνου - κάτου... δὲν μπορεῖς νὰ λογαριάσῃς;

—Ἄ, ναί. Ὀκτὼ ποὺ εἶμαι ἐγώ, καὶ ἕξκα ὁ Τάκης, μᾶς κάνουν δεκαοχτώ. Καὶ δεκαπέντε ἡ Μαρίκα; Τριανταπέντε. Καὶ δεκαεννιὰ ὁ Γεῶργος; πενηνταδύο... Μὰ τόσο θὰ εἶναι ἀπάνω-κάτω.

Ἄχ, Πόλη

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Ἀθῆναι, 42 ὁδὸς Εὐριπίδου τὴν 14 Ἰουνίου 1928.

ΤΗΝ ἰδέα τοῦ **«Πεντάθλου»** οἱ φίλοι μου τὴν δποδέχτηκαν μ' ἐνθουσιασμό. Ἔνα πλῆθος μοῦ γράφουν ὅτι πρέπει χωρὶς ἄλλο νὰ τὴν ἐκτελέσω. Δυό-τρεῖς μάλιστα προτείνουν νὰ μετονομάσω... αὐθαιρέτως τὸ *Κοντορνίθι* καὶ νὰ τὸ λέγω στὸ ἑξῆς: *Συπτορνίθι* ἢ *Συπτοποῦλι*. Αὐτὸ δὲν ξέρω ἂν ἔχω τὸ δικαίωμα νὰ τὸ κάμω. Τὸ «Πέντάθλον» ὅμως, μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς Πεντηκοντα-ετηρίδος μου θὰ τὸ ἐγκαινιάσω. Τὸ ἀπεφάσισα, ἀφοῦ τὸ θέλατε ὅλοι. Τώρα μελετῶ τὰ καθέκαστα καὶ σὲ λίγο θὰ ἰδῆτε μιὰ μεγάλη-μεγάλη Προκήρυξη. Ἐ, τί ἔχει νὰ γίνῃ! Νικητὴ ἢ νικήτρια τοῦ «Πεντάθλου» — γιὰ φαντασθῆτε!

Συγχαίρω τὸν μικρό μου Ἰάσωνα γιὰ τὸ βραβεῖο του καὶ περιμένω νὰ μοῦ στείλῃ γρήγορα τὴ φωτογραφία του, γιὰ νὰ τὴ βάλω στὴν ἐρχομένη «Κυριακή». Κι' ἐπειδὴ αὐτὲς δημοσιεύονται μονάχες, *παρακαλῶ* νὰ εἶναι σὲ μεγάλο σχῆμα, — δηλαδὴ τὸ πρόσωπο μεγάλο, ὄχι... τὸ χαρτί.

Καθὼς θὰ ξέρετε, ὅλα τὰ ἐγκεκριμένα διδακτικὰ βιβλία παρεπέμφθησαν ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖο σὲ μιὰ Ἐπιτροπὴ ἀπὸ εἰδικούς, γιὰ νὰ κριθοῦν πάλι καὶ νὰ ξεκαθαρίσουν. Μέσα σ' αὐτὰ ἦταν κι' **«Ὁ Καλὸς Ἀρόμος»** τοῦ κ. Ἐφεσοπούλου, ἀναγνωστικὸ γιὰ τὴν Β' Δημοτικοῦ, ἐγκεκριμένο ἀπὸ τὸ 1923. Λοιπόν, ἡ ἔκθεσις τῆς νέας Ἐπιτροπῆς γι' αὐτὸ τὸ βιβλίο εἶναι ἀκόμα πιὸ ἐνθουσιώδης κι' ἀπὸ ἐκείνην τῆς πρώτης ποὺ τὸ ἐνέκρινε. Ἀκοῦστε λίγο τί λέει: «Εὐθὺς ἐξ ἀρχῆς κινεῖται τὸ ἐνδιαφέρον τοῦ μικροῦ ἀναγνώστου, τηρεῖται δὲ τοῦτο ἀδιάπτωτον, μέχρι τέλους... Ἡ διήγησις ζωηρὰ καὶ πρωτοτυπία, καὶ ἡ μετάβασις εἰς τὰ ἑπόμενα ἀβίαστος. Ἡ ὕλη τοῦ βιβλίου μορφωτική. Ἡ ἀγάπη πρὸς τοὺς γονεῖς, τὸ σχολεῖον, ὁ ἀλτρουϊσμός, ἡ φιλία, ἡ μετριοφροσύνη, ἡ αὐταπάρνησις, ἐξαίρονται κατακλήλως. Ἐπίσης τοιοῦτον καὶ τὸ θρησκευτικὸν συναίσθημα. Ἡ γλῶσσα (δημοτική) ρέουσα» κλπ. Ὁ «Καλὸς Ἀρόμος» εἶναι πάλι ἐγκεκριμένο. Ἄς τὸ ἔχουν ὅπ' ὄψει οἱ διδάσκαλοι κι' οἱ διδασκάλισσες τοῦ κόκλου μας. Δὲν ὑπάρχει καλύτερο ἀναγνωστικὸ γιὰ τὴ Β' τοῦ Δημοτικοῦ!

Ὄχι πιράπονα, ***Μπούμ!*** Ἰσάτσα ἡ μεγάλη ἐφορή μου ἀνασχολήσῃ εἶναι γ' ἀπκνεῖ ὁ κλὰ μου παιδιά, κι' ὅσα μπορῶ ἐκτενέστερα. Ἀλλὰ δὲν μπορῶ πάντα. Νά, τὴν περασμένη ἑβδομάδα δὲν ἀπάντησα σὲ κανένα. Καὶ φύλαξα τὸ γράμμα σου χωριστά, γιὰ νὰ τὸ βρῶ σήμερα καὶ νὰ σοῦ πῶ αὐτά.

Μὰ βέβαια, ***Καπριτσιόζα***, ποὺ ἤταν κατρά· πιὰ νὰ μοῦ γράψῃς καὶ νὰ γνωριστοῦμε καλύτερα. Θὰ εἶδες βέβαια τὴν ἔγκριση τοῦ φεσδωνύμου σου Περιττὸ νὰ σοῦ πῶ πόσο μ' εὐχαρίστησε τ' ὡραῖο σου γραμματάκι καὶ πόσο ἐπιθυμῶ νὰ μοῦ γράφῃς συχνά.

Ἀδύνατο, ***Αἴνιγκλημα***, παιδιὰ σὰν τὸν ***Ἐλευθέριο Ρουσάκη*** καὶ τὸν ***Φάρο τοῦ Βοσκόπουλου*** νὰ καθυστεροῦν. Ἡ τὰ τετράδιά τους θὰ παρέπεσαν, ἢ τὰ δικά σου. Τὸ πρῶτο μέρος τῆς ἐορτῆς ἐλπίζω νὰ γίνῃ τώρα γρήγορα: Θὰ σ' ἀρέσῃ ἡ τρομερὴ τοῦ Πολέμου στὸν κῆπο τοῦ Δημοτικοῦ Θεάτρου καὶ θὰ ἀποκαλυφθῇ ἐπισήμως ἀπὸ τὸν κ. Δήμαρχο. Ἀργότερα, τὸ φθινόπωρο, μπορεῖ νὰ γίνουν ὁ χορὸς κι' ἡ φιλολογικὴ ἀπογευματινή. Πάντα σὲ καιρὸ εἴμαστε.

Νὰ καὶ δυὸ γράμματα μὲ κόκκινο μελάνι. Τὸ ἕνα τοῦ ***Ναρκίσσου***, τὸ ἄλλο τῆς ***Δικηγορίνας***. Πιιδιά μου, τί νὰ σᾶς πῶ! Σᾶς εὐχαριστῶ πολύ, σᾶς ἀγαπῶ πολύ, μὰ εἶναι ἀδύνατο νὰ δεχθοῦν γράμματα μὲ κόκκινο μελάνι. Καθὼς σᾶς εἶπα κι' ἄλλοτε, τὰ μάτια μου δὲν ἀντέχουν. Τὸ κόκκινο μελανι εἶναι μόνο γιὰ διορθωμένα-μοῦς, γιὰ βαθμολογία καὶ γιὰ καμμιὰ λέξη μέσα σ' ἕνα μαῦρο κείμενο ποὺ θέλει κινεῖ νὰ τὴν ξεχωρίσῃ. Παρεδείγματος χάρη, τὸ φεσδώνυμό σας στὴν ἀρχὴ τοῦ γράμματός σας. Ἄ, ξέχασα, εἶναι καὶ γιὰ σφραγῖδες.

Πολὺ ὡραῖα, ***Μαγεμένο Βασιλόπουλο***: ἅτιν δὲν αἰσθάνεστε κινεῖς, δὲν μπορεῖ νὰ γράφῃ τίποτα καλό. Οἱ γνήσιοι συγγραφεῖς πὼ γράφουν γιὰ παιδιά, τὴν κάνουν σὰ δικά τους. Αὐτὴ ἡ ἀγάπη πρωτα-πρωτα κάνει τὰ ἔργα τους ἔτσι ὡραῖα. Οἱ μαμμαί, ποὺ τοὺς λείπει κάθε αἴσθημα καὶ δὲν ἔχουν στὸ νοῦ τους πιρὰ τὴν ***ἐπιχείρηση***, γράφουν φεῦτικα, κρόκ. Χάρμ ποὺ κατκλαβαίνεις τόσο πολὺ τὴ διαφορὰ καὶ βρίσκεις τὸ βαθύτερο λόγο τῆς.

Πολὺ μοῦ ἄρεσε τὸ γραμματάκι σου, ***Περάδα τοῦ Γιαλοῦ***, μ' αὐτὴ τὴν ἱστορία τοῦ παιδιοῦ. Δὲν συμφωνῶ μόνο πὼς «σκέπτεσαι σὰ μεγάλη» ἐφῶ εἶσαι μόλις δεκατεσσάρων χρονῶν. Ὄχι, εὐτυχῶς· σκέπτεσαι σὰν ἕνα παιδί, ἀλλὰ καλὸ παιδί καὶ φυχικῶς ἄρτιο. Δηλαδὴ σκέπτεσαι καλὰ σὰν παιδί, ὅπως μεθαύριο, εἴμαι βέβαιη, θὰ σκέπτεσαι καλὰ καὶ σὰ μεγάλη.. Βλέπω ἀκόμα μ' εὐχαρίστησή μου ὅτι βελτιώνεσαι ὁλοένα καὶ ὁ γραφικό· σου χαρακτήρας. Τὰ διαβάζω τώρα τὰ γράμματά σου. Ἐφῶ ἄλλη φορὰ.. ἐδέκατος καὶ πάθαινα.

Ἡ καλή μου φίλη δεσποινὶς Μαριάνθη Τσατσᾶ, ἔγινε τώρα κυρία ***Μαριάνθη Βουραζέλη***. Ἀλλὰ καὶ παντρεμένη δὲν ἔνιωσε νὰ μάθῃ. Εἶμαι ὁ πιλιός της πνευματικὸς σύντροφος, ὁ ἀχώριστος. Ἔτσι ἡ καλή μου φίλη εἶναι «ἡ ἴδια πάντα ἀπέναντί μου, μὲ τὰ ἴδια αἰσθήματα ποὺ τρέφουν πρὸς ἐμὲ ὅλα τὰ ἀπλαισόπουλα». Πόσο μὲ συγκίνησε τὸ ὡραῖο της γράμμα!

Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὰ καλὰ λόγια, ***Μακεδών***. Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ πρωτότυπο εἶναι πάντα ἀνώτερο ἀπὸ τὴ μίμηση, κι' ὅσοι τυχὸν προτιμοῦν μιὰ μίμηση, εἶναι ἁπλοῦς ἀτυχαλασμένοι. Πολιτικὰ πρόσωπα στὸ περιοδικό μας; δὲν ἀσχολέρονται ποτέ. Ἂν μερικοὶ ἀναφέρουν στὰ Μ. Μυστικά τους, ἐγὼ βέβαια δὲν εὐθύνομαι, οὔτε μπορῶ νὰ τοὺς ἐμποδίσω. Τοὺς συγκρίνω μόνο νὰ τὰ πορεύουν, γιατὶ δὲν ξέρουν τί φρονεῖ ὁ ἄλλος, ποὺ πιλνει τὸ τετράδιό τους καὶ μπορεῖ νὰ δυσαρεστηθῇ, πρᾶγμα ποὺ δὲν τὸ ἐπιθυμοῦν βέβαια.

Ἡ ***Μεγάλη Ἑλλάς*** πληροφορεῖ τὸν ***Μακντόφ*** ὅτι δὲν εἶναι μέρος σ' αὐτὴ καὶ στὴν προηγουμένη Κυριακὴ «ἀπὸ ἄμμη χανίκ ἐκλογῆς». Ἡ ἴδια «εὐχαριστήθηκε πολὺ ποὺ ἔδωσα τὸ Α' βραβεῖο στὸν ***Ἀκαδημαϊκὸ Πολίτη*** γιὰ τὴν ὡραία του μετάφραση κι' ἔτσι παρακαλεῖ νὰ γίνεται πάντα ὅταν τυχαίνει νὰ ἔρχεται στὴν ἴδια θέση μὲ πρωτοφόβουλους». Κάμμιὰ ἀμφιβολία δὲν εἶχα πὼς ἔτσι θὰ πάθαινε ὁ ἐὰν ἐκλογικὴ μου ***Μεγάλη Ἑλλάς***. Μοῦ γράφει καὶ πολλὰ ἄλλα γιὰ τὴ «μολοτόφτρα», καθὼς καὶ γιὰ κάποιες Ἀσκήσεις ποὺ δὲν συμφωνοῦν μὲ τὴ λύση τους. Ἀλλὰ δὲν ἔχω τόπο νὰ τὰ πῶ ὅλα.

Ἡ ***Μαγεμένη Φλογέρα*** ἄρεσε πολὺ τὸ διήγημα ἐκείνο τῆς δ. Ταρσούλη «Πῶλος ὄμου». Ἤταν, λέει, κι' ἕνα καλὸ μάθημα γι' αὐτή, «ποὺ ὅλα μεμψιμοιρεῖ γιὰ τί νὰ γεννηθῇ. Νὰ ποὺ κανένας δὲν ξέρει τὸν προφορμὸ τοῦ σ' ἐν κόσμῳ». Ὅσα γιὰ τίποτα δὲν θεωροῦσε τὴν ἑαυτό της ἱκανὸ καὶ χρήσιμο ἡ ***Μαγεμένη Φλογέρα***; Μεγάλη, ὑπερβολικὴ μετριοφροσύνη, καὶ χαίρω πολὺ ποὺ τὸ διήγημα ἐκεῖνο συνετέλεσε νὰ τὴ... μετριάσῃ (ἂν μπορεῖ κινεῖς νὰ πῇ ἔτσι γιὰ τὴ μετριοφροσύνη)

Μικρὴ Ἀρτίστα, ὁ κ. Φελδὴν εὐχαριστήθηκε πολὺ ποὺ τοῦ εἶπα πὼς βρῆκες «τρέλα» τὴ τελευταίας Ἐπιστολές του κι' ὅταν τὴ διάβαζες, ἔλεγε: «νὰ μὴν τελειώνῃ ποτέ». Ἀλλὰ τὰ βιβλία του, λέει, δὲν εἶναι γιὰ τὴν ἡλικία σου, ἀφοῦ εἶσαι μόνο 14 χρονῶν, ἐκτὸς ἀπὸ τὰ παιδικά, «Ἀδελφούλα μου» καὶ «Παιδ. Θέατρο». Κατὰ λάθος δὲν ἀναφέρθηκε καὶ σύ, μαζὶ μὲ τὴ ***Μαρκία***, στ' Ἀποτελέσματα τῶν Λουκῶν Λέξεων. Ἄλλη φορὰ ὅμως, γιὰ νὰ μὴν ξαναγίνῃ τὸ λάθος, νὰ σοῦλνῃ κεθεμιὰ τὴν ἀπάντησή της χωριστά.

Ἡ ***Πικραμένη Κυρδιὰ*** μοῦ γράφει: «Ὁ Κυνηγετογράφος μ' ἀρέσει γιὰ ἱ βλέπει κανεῖς σ' αὐτὸν πράγματα ποὺ δὲν μπορεῖ νὰ τὰ ἰδῇ στὸ θέατρο. Ὅμως κι' ἐγὼ βρίσκω ὅτι ἀπὸ τὶς ταινίες ποὺ προβίλλονται σπανίως μπορεῖ κανεὶς νὰ βγάλῃ συμπέρασμα βαθύ, ***δὲν ἔχουν βάθος*** κι' ἔτσι δὲν κερδίζει κανεὶς σχεδὸν τίποτα ὅταν πηγαίνει στὸν Κυνηγετογράφο». Νὰ μιὰ σύντομη καὶ περιεκτικὴ κριτική, ποὺ λέγει καὶ τὰ καλὰ καὶ τὰ κακὰ τοῦ κρινομένου.—Ναί, ὁ κ. Π. ἤτανε αὐτὸς ποὺ εἶδες ἐκεῖ.

Κάνεις λάθος, ***Πτόριαν***. Ὁ κ. Φελδὴν δὲν εἶπε τίποτα γιὰ τὴ Νομική, τὴν Ἐπιστήμη. Ἐκεῖνα ἀφοροῦσαν τὸ ἐπάγγελμα τοῦ δικηγόρου, ποὺ εἶναι ἄλλο πρᾶγμα. Ἀμαρτία εἶναι κανένας νὰ θλιμπτοῦ, διαλεκτικὸς καὶ ἀπὸ φυσικὸ του λιγκὶ σ' ρεφόδικος, κι' ἄμα ἔχει ἀπλῶς ἕνα πουχὶ Νομικὴς (καὶ βέβαια δὲν εἶναι δύσκολο νὰ τὸ ἀποκτήσῃ) γίνεται λαμπρὸς δικηγόρος χωρὶς νὰ εἶναι καὶ λαμπρὸς ἐπιστήμονας. Γι' αὐτό, ὅταν λέμε συνήθως, «αὐτὸς κάνει γιὰ δικηγόρος», δὲν ἐννοοῦμε ὅτι μπορεῖ νὰ γίνῃ ἕνας μεγάλος Νομικός συγγραφεύς, καθηγητή, κλπ., ἀλλὰ ὅτι μπορεῖ γ' ἀνελιμβάνῃ δίκες καὶ νὰ τὶς κερδίζῃ. Ἐνόησες τώρα τὴ διαφορὰ καὶ τὴν παρεξήγηση ποὺ ἔκαμες;

Ἐπιδοκιμάζουν τὴν ἰδέα τοῦ «Πεντάθλου» ἡ ***Μεγάλη Ἑλλάς***, ἡ ***Λιδνα***, τὸ ***Κρητικὸ Ἀκρογιάλι***, ἡ ***Μιμόζα***, τὸ ***Ἀλεξανδρινὸ Δια πλασόπουλο***, ὁ ***Ἐμμ. Κασιμάτης***, ὁ ***Νάρκισσος*** (μὲ μαῦρο μελάνι), ὁ ***Ἀμίμητος Γελωτοποιός***, ὁ ***Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης***, ἡ ***Μικρομέγαλη***, ἡ ***Ροζίτα***, ὁ ***Ἄγγελος Νίκης***, ἡ ***Ρουσὲτ*** καὶ ἄλλοι πολλοί, ποὺ προτείνουν καὶ τροποποιήσεις καὶ μὲ βοηθοῦν ἔτσι στὸν καταρτισμὸ τοῦ σχεδίου. Ἀντιρρήσεις ἔχουν ἡ ***Γενναία Σπάρτη*** (π. χ. γιατὶ «πένταθλο» καὶ ὄχι «ἑξάθλο» ἢ «ἑπτάθλο»;) ἡ ***Ἐθνικὴ Πίστις*** (ποὺ φοβᾶται μὴν ἐκτοπισθοῦν οἱ ἄλλοι Διαγωνισμοί), τὸ ***Ἔνδοξο Ζοῦλι***, ὁ ***Ἐλευθέριος Ρουσάκης*** καὶ τὸ ***Μοιραῖο Ἀκρογιάλι***. Οἱ τρεῖς τελευταῖοι κατταφῆ ρίζουν. Ἀλλὰ οἱ λόγοι ποὺ προβάλλουν, δὲν μὲ πείθουν καθόλου. Τί σημαίνει ἐξάφνα, ὅτι ἡ ἰδέα δὲν εἶναι πρωτότυπη, ἐπειδὴ δὲν περιλαμβάνει νέους; πρωτοτύπους διαγωνισμούς; Ἡ πρωτοτυπία της ἐγκειται στὸ ὅτι περιλαμβάνει ***πέντε μαζί***. Ἢ τί σημαίνει ὅτι ἄλλος διεκπρέπει σ' αὐτὸ τὸ εἶδος κι' ἄλλος στὸ ἄλλο; Ἤμαστε θέλαμε νὰ βροῦμε κείνους ποὺ διαπρέπουν σὲ ὅλα.—Ἀλλὰ... δὲν ἔχω πιὰ τόπο, οὔτε νὰ ἐκταθῶ οὔτε νὰ ἀπαντήσω σὲ ἄλλους. Σὲ ἐρχόμενο.

Ζεσπαθώνετε γιὰ τὸ Δωδεκασέλιδο!

Τὸ πρώτιστον καθῆκον τοῦ καλοῦ συνδρομητοῦ εἶναι ἡ ἔγκαιρος ἀνανέωσις τῆς συνδρομῆς του.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Νέα Ψευδώνυμα: Πάδοκ, ἀ. (ΣΑ). Κοκκινέλι, κ. (Συλ. Κρ. 1). Δεμέστιχα, κ. (ΣΚ, 2). Ρακί, κ. (ΣΚ.3). Οὔζο, κ. (ΣΚ.4). Τσουχτερὴ Ρετσίνα, κ. (ΣΚ,5). Μαυροδάφνη, κ. (ΣΚ,6). Τσίπουρο, κ. (ΣΚ,7).

Η Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους της: ***Κρινιὸ*** (μὴν ἀνησυχῇς· οἱ λόσεις σου φθάνουν ἐγκαίρως·) ***Ἀχ Πόλη*** (μὲ πολλὴ μου χαρὰ ἔλαβα τὸ γράμμα δστερ' ἀπὸ τόσον καιρό· καί, ἤξερα πὼς κάποιος ἤσουν ἄρρωστη, μὰ δὲ φαντάζοσουν πὼς θἄχες κακόπαθε τόσες δουλειές καὶ σκοτούρες· γράφε μου τώρα ποὺ ἡσύχασες·) ***Θαλασσινήν*** (διαβάζω τὰ συγχαρητήριά σου στὸ ***Προσκοπάκι*** γιὰ τὸ βραβευμένο του ποίημα ποὺ τόσο ἄρεσε καὶ σὲ σένα καὶ σ' ὅσους τὸ διάβασες) ***Σταράτην*** (χαίρω ποὺ ἔγινε καλὰ ἡ ***Σπίθα*** καὶ ποὺ γνωριστήκατε μὲ τὴ ***Θαλασσινή***) ***Ἀτρίμητον Κρῆτα*** (δπομονή! Ἀφοῦ ἤταν ἀνάγκη, ἔπρεπε νὰ γίνῃ κι' αὐτό· σοῦ ἔστειλα τὰ βιβλία· θὰ σὲ διασκεδάζουν στὸ κρεββάτι·) ***Δαφνοστεφὴ Ὀλυμπιονί

τράδια· θα πῶ στὸν *Μακντὸφ* ὅτι καὶ σὺ τὸν εἶχες ἀνακαλύψει ἀπὸ πέρυσι· κρίμα μόνο ποὺ δὲν ἔχω τόπο νὰ πῶ καὶ μὲ τί ἔξοπνο τρόπο τὸ κατόρθωσες·) *Ἐλένην Οἰκονόμου* (ναί, εἶν' ἀλήθεια, καὶ τί καλά! ὅλοι σὲ ἀντιχαιρετοῦν· ὄχι, κανένα δὲν ἔχω στὴν Κίμωλο καὶ φρόντισε νὰ ποκτήσω·) *Σπυρ. Γραμ.* (εὐχαριστῶ καὶ χαίρω πολύ·) *Χρυσὸ Παγώνι* (περαστικά·) *Ὀπαδὸν τοῦ Τολστόϊ* (συγχαρητήρια κι' καλό ταξίδι·) *Νεράϊδαν* (πρέπει νὰ στείλῃς ἀκόμη δρ.5.10·) *Χαμίνι* (ἔστειλα· ὅταν ξαναρθῇς λοιπὸν στὰς Ἀθήνας νὰ σὲ ἰδῶ· *Γεώργιον Κ. Πέτρον* (δὲν ἀπερρίπτοντο· ἀλλὰ τὰ Π. Πνεύματα ἐπειδὴ εἶναι πολλά, τὰ δημοσιεύω διὰ κληρου· ὁ ἂν ἔχεις, στέλνε μου, καὶ ποῦ ξέρεις!) *Πολυξένην, Μικρὸν Ἀθηναῖον* κλπ. κλπ.

Πριγκίπισσαν Δολόταν, Ἀμίμητον Γελωτοποιόν, Ἀντιγόνην, Τρελλοκόριτσα, Σαμιωτοπούλα, Διάνα, Γρ. Παπαστρατῆν, Βαρῶνον Πομμερσοῦ (ἔστειλα.)

Εἰς ὅσους ἐπιστολὰς ἔλαβε μετὰ τὴν *13 Ἰουνίου*, θὰ παντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ 240ΟΥ Διαγωνισμοῦ.

Αἱ λύσεις δεκταὶ μέχρι 16 Αὐγούστου.

438. Δεξίγριφος

Αὐτὴ ἡ θεὰ μυρίστηκε
Λουλούδι στὸ ποτήρι,
Καὶ σὲ δικό της βρέθηκε
Ἀμέσως ἀκρωτήρι

Γενοβέφα

434. Στοιχειόγριφος

Ἕνα γράμμα *ὑπ'* τὸ σακκούλι
Ἂν τοῦ *πέσῃ* κατὰ λάθος,
Νὰ τὸ λύση ἐνῶ παλεύβει.
Θὰ τὸ ἰδῇ *εὐθὺς* ὁ λύτης
Γυναικεία μορφὴ νὰ πάρῃ
Καὶ στὸν Ὄλυμπο νὰ νέβῃ.

Ἀθανάσιος Διάκος

435. Στοιχειόγριφος και Μεταγραμματισμὸς

Ὅπως εἶμαι ἂν μάφήσης,
Ζῶο μεγάλο θἄπαντήσης·
Τὰ δυὸ πρῶτα μου ἂν σβύσης,
Σὲ μιὰ νῆσο θὰ πατήσης,
Ποὺ τὸ πρῶτο ἂν τῆς ἀλλάξης,
Σ' ἄλλη νῆσο θὰ πετάξης.

Καλάμιες

436. Αἴνιγμα

Μέσ' στὴν κυψέλη κοίταξε
Νὰ ἰδῇς τὸ ὀρσενικό μου·
Καὶ τίτλος κάθε θηλυκοῦ
Σχεδὸν τὸ θηλυκό μου.

Ἐμμ. Π. Κασιμάτης

437. Ἀστὴρ

* * *
* * * *
* * *
* * *
* * * * * Φ * * * *
* * *
* * *
* * *
* * *

Ὁριζοντίως στρατιώτης· καθέτως αὐτοκράτωρ τοῦ Βυζαντίου· διαγωνίως δρόμος εὔκολος καὶ Κύκλωψ.

Ἀλεξανδρινὸ Διαπλασέπουλο

438. Κρυπτογραφικὸν

1 2 3 4 4 5 6 7 = Περίφ. ποίημα
2 3 4 6 4. = Σημεῖον.
3 6 1 4 = Πᾶς ἄνθρωπος
4 1 3 4 7 = Ἀρχ. πόλις
5 2 5 4 4 7 = Πόλις ἑλλ.
6 4 6 4 = Θεά
7 4 6 7 = Μεγάλη χώρα

Κωνστ. Χ. Γρόλλιος

439-443. Μαγικὸν Γράμμα

Ἡ ἀνταλλαγὴ ἑνὸς γράμματος ἑκάστης τῶν κατωθὶ λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:
ἔτος, τόνος, σπάτος, κῆτος, ἀστός.

Λεωνὶς Κόρακας

444. Ποικίλη Ἀκροστιχὶς

Τὸ πρῶτον τῆς πρώτης τῶν κάτωθι ζητουμένων λέξεων, τὸ δεύτερον τῆς δευτέρας καὶ οὕτω καθεξῆς, ἀποτελοῦν αὐτοκράτορα τοῦ Βυζαντίου:

1, Ἀρχαῖος ζωγράφος· 2, Ἀρχαῖος θεός· 3, Μέγας φιλόσοφος· 4, Πόλις τῆς Πελοπονήσου· 5, Κράτος τῆς Ἀμερικῆς· 6, Μεγάλη δροσερά· 7, Εὐρωπαϊκὴ πρωτεύουσα· 8, Ὁμηρικὸς ἥρως.

Μελαχροινὸς Λα

445-449. Ὁμοιόμορφα Ἐλλιποσύμφωνα

1.—οο = Πόλις.
2.—οο = Σημεῖον.
3.—οο = Βασανον.
4.—οο = Ἔγκλημα.
5.—οο = Ἄνεμος.

Νεράϊδα τοῦ Γιαλοῦ

450. Γρῖφος

η
η η
* * * Ἄρχων τί; ἄ!
Ἰνέμ
η η
η

Μεγάλη Ἑλλὰς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

451. Charade

Sur six pieds, je brille.
Otez mon chef, j'habille.

Στεναγμὸς τοῦ Πόνου

452-453. Cinéma-Rébus

1.—Κλοπή, γῆ.
2.—Τροχός, κάδος.

Γάλλοι συγγραφεῖς.

Ἀνδαλουσία

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσ. τοῦ φύλ. 14

Ἀρταξέρξης (Ἄρτα, Ξέρξης.) — 203. Φίκος (φί, Κῶς). — 204. Δαυλὸς - αὐλός. — 205. Ὄρθρος-Ὄρθρυς.—206.

ΝΗΣΟΣ ΗΜΕΡΑ ΣΟΛ
Ω Ο Β Ν Α
Μ ΝΥΣ Ο ΟΠΑ Ι
Ι Α Ι Ρ Α
ΔΑΣ ΙΕΡΩΝ ΩΛΕΝΗ

207. ΑΡΚΑΔΙΟΣ (ραδίκι, κάδος, δορκάς, Ἴκαρος, Ὀσκάρ, σκόρος, —208-209. 1, *Λύπη*, λύπης, λύπας, λύρας, λύρα, πύρα, πυρά, παρά, χαρά· 2, *Σκότος*, κότος, κόστος, κόπτου, ὄπου, ποῦ, ποῦς, οὖς, ὖς, ὦς, *φῶς*.—240 Ἀρχεῖον — ὂν = *ἀρχὴ* + (Μηδία— διὰ =) *μὴ* + (δίσκος — Κῶς =) *δὶς* = ΑΡΧΙΜΗΔΗΣ.— 211. Ὁ διδάσκων δὶς διδάσκεται. — 212. *Μηδενὶ συμφορὰν δνειδίσεις.* (μηδέν, εἰς ιμ φο. ῥ. ἄνω νὶ δὶς εἰς.)—213. Fervent (fer, vent).—214 Aidetoi, le ciel t'aidera. (e de toi, le ciel, tè de ra).

ΤΟΜΟΙ

ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

Τῆς *Α' Περιόδου* (1879—1893) ἀπὸ τοὺς ἐκδοθέντας 24 τόμους ὑπάρχουν ἀκόμη μόνον οἱ ἑξῆς πέντε: 7ος, 12ος, 14ος, 18ος καὶ 19ος. Ἕκαστος τόμος δρ. *25*, ταχυδρομικῶς δὲ ἀποστελλόμενος δραχ. *28,50* διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν καὶ δραχ. *35* διὰ τὸ Ἐξωτερικόν.

Τῆς *Β' Περιόδου* (1894—1927) ὑπάρχουν ὅλοι οἱ ἐκδοθέντες τόμοι, 34 ἐν ὅλῳ. Ἕκαστος τόμος ἄραφος δρ. *80* καὶ ραμμένος δρ. *85*. Ταχυδρομικὰ τέλη ἑκάστου τόμου προσθετέα εἰς τὰς ἄνω τιμάς: Διὰ τὸ Ἐσωτερικὸν δραχ. *5* ὁ ἄραφος καὶ δρ. *15* ὁ ραμμένος, διὰ δὲ τὸ Ἐξωτερικὸν δρ. *23* εἴτε ἄραφος εἴτε ραμμένος

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Διὰ 1 ἕως 10 τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρ. 6 (τὸ ἐλάχιστον τίμημα.) Πέραν τῶν 10 λέξεων 60 λεπτὰ ἡ λέξις, μὲ παχεῖα δὲ στοιχεῖα λεπτὰ 70 καὶ μὲ κεφαλαῖα δρ. 1.

Ὁ χωριστὸς στίχος δρ. 3.

Ἡ προπληρωμὴ εἶναι ἀπαραίτητη.

|ΚΗ' — 549|

Πῶς θὰ χαιρότανε ἡ ΑΝΕΜΟΝΗ ΤΟΥ ΒΟΥΝΟΥ, ἂν τὴν τιμοῦσαν μ' ἕνα τους τετραδιάκι οἱ: Ζουλάϊκα, Μακντόφ, Βασίλισσα στὶς Παπαρόῦνες, Πάν, Γαλάξιο Ἀστέρι, Ἠλιοστάλαχτη, Κουτορνίθι, Γιοῦ-Γιοῦ, Μαγεμένη Φλογέρα, Κολοκυθόσπορος, Ἄσμα Ἀσμάτων, Κοσμοχαλάστρα, Ἄμλετ, Πολυλογᾶς, Μιμόζα, Βιολέττες, *Κόρη τῶν Ἀθηνῶν, Κουσουναρομαρμαρωμένος.* Παραπονεμένη Μοναστηριώτισσα, Νεάνις τοῦ Ἰονίου, *Λεβέντης, Χρυσόφτερη* Ἐλπίδα, Ροδοδάφνη, Ἀττικὴ Ἀθήνη, Τσούχτρα, Ἱσπανιόλα, Ἀστραπόδροντο, Μήδεια, Σπαθὶ Βουλγαροκτόνου, Ἄγνωστη, Πέτρος Ριονσαί, Τώνη Μονάχη, Ρασπουτίν, Ἀπάνεμό, Ἔφων, Μέλισσα, Πορφυρογέννητη, Ἀστὴρ τοῦ Αἰγαίου, Δὸν Κιχώτος, Κόκκινη Μιραμπέλλ, Μάγισσα, Αἰγυπτία, Σέρλοκ Χόλμς, Ἔθνικὸν Ἰδεῶδες, Τσέκο Κούγκαν, Κάκνειον Ἄσμα, Κόκκινος Διάβολος, Διηγορίνα, Πυγολαμπίδα, Κόκκινο Πράσινο, Αἰγυπτιακὴ Ἀκτή, Ζιζάνιο, Κυρὰ-Κυραλίνα, Πανταχοῦ Παρών, Σγουρόμαλλη, Μπετόβεν.

|ΚΗ' — 550|

Εὐχαριστῶ τ' ἀγαπητά μου Διαπλασόπουλα γιὰ τὰ τόσα τους γράμματα· θ' ἀπαντήσω σ' ὅλα σιγά, σιγά. Ὅσο γιὰ τὰ τετραδιάκια ποὺ μοῦ ζητᾶνε, χρόνια πέρασαν πολύχω νὰ γράφω . . . μὰ πάλι μπορῶ ν' ἀρνηθῶ;

ΝΤΟΡΙΑΝ

|ΚΗ' — 551|

Αἰγυπτία Βασιλόπαις, εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὶς πληροφορίες. Θὰ προσπαθήσω νὰ μάθω πολὺ εἶσαι.

Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης

|ΚΗ' — 552|

Ὁ Δαφνοστεφὴς Ὀλυμπιονίκης ἀνταλλάσσει κάρτες τοπεῖα. Ζητεῖ Ἰταλίας, Δωδεκανήσου, Ἑπτανήσου. Στέλλει Ἀθηνῶν, Ἱεροσολύμων, Αἰγύπτου (καὶ γιὰ ὅσους θέλουν ἀρχαιολογικές.) Δ/σις: Emmanuel Maltezaki, Poste Restante, Alexandrie—Egypte.

|ΚΗ' — 553|

Εκδικητής, 25η Μαρτίου — Χρῆστος Βασιλάκης, Καϊμένε Χρηστάκη, Ἀούα! Χά, χά.

Κρητικὸ Ἀκρογιάλι

|ΚΗ' — 554|

Ανταλλάσσω Μ. Μυστικὰ μὲ τὰ Διαπλασόπουλα-ες. Σύλλογε «Ἐπίδαυρος», συνδρομὲς ἔστειλα. Στερνὸ Χαμόγελο, εἶσαι ὁ Γ. Π.; Στεῖλτε: **Γαζία**, p. r. Μυτιλήνην.

|ΚΗ' — 555|

Ανακαλύψεις: Πυγολαμπίδα — Μαρία Χαρατσάκη, Κάποια — Ἔλλη Βάλινδα, Κουτσομπόλα — Ἄννα Γερβάκαρη, Κινεζάκια — Ματίνκα Μπόνη.

Σᾶς ἄρεσε;; **Βρέστε μας**

|ΚΗ' — 556|

ΠΑΡΑΞΕΝΗ ΣΥΝΤΡΟΦΙΑ

ΤΜΗΜΑ ΑΠΟΚΑΛΥΨΕΩΝ. Γαλιάνδρα = Πινατόρο, Κουκουναροθρεμένος=Κουτρουβῆς; Κοκοβιός — Βροντομήτης, Κωνσταντῖνος Κατεπάνω = Πεστεμαντζόγλου, Ρουμελιώτης=Τσιτσόπουλος.

Τὰ πηγάδια στὴν Ἀθήνα
ἐστερέψαν τώρα πλέον,
καὶ γιὰ τοῦτο ἐξεράθη
καὶ ὁ Σύλλογος Ἀνθέων.

Ρεζεντὰ=Ρουμπέση, Ντεζὴ = Σκουτεροποούλου, Ἀνατολίτισσα = Σκουτεροποῦλου, Ἰφιάνασσα=Σκουτεροπούλου.

Τῶν ἀποκαλύψεων: **Πολυλογᾶς**

ΤΜΗΜΑ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΩΝ. Ἀποτελέσματα διαγωνισμοῦ (ΚΗ'—379). Ὀλίγοι ἀπέδωσαν δ,τι ἐζητήσαμεν. Πρῶτον ἐραβεῖον: Σουλιώτισσα, Δεύτερον: Αἰγυπτιοπούλα. Τρίτον: Φλογέρα. Βραβεῖα ἀποστέλλονται προσεχῶς.

Β'. ΜΕΓΑΛΟΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ

Ποῖον μαθητόρημα τῆς Διαπλάσεως τοῦ 1928 προτιμᾶτε; Προθεσμία τρίμηνος. Βραβεῖα 3 ἐκλεκτά. Συμμετοχὴ μονόδραχμος.

Τῶν Διαγωνισμῶν: **Ἀστόχαστος**

ΤΜΗΜΑ ΑΝΤΙΠΡΟΣΩΠΕΙΩΝ. Διωρίσθη ἀντιπρόσωπος Θεσσαλονίκης: Φάρος τοῦ Βοσπόρου. Τῶν Ἀντιπροσωπειῶν:

Παράξενος Πεθερὸς

|ΚΗ' — 557|

Ελπίζοντας ὅτι καὶ ἄλλοι θὰ τιμήσουν τὸν (ΚΗ'—456) διαγωνισμό μας, ἀναβάλλομε μέχρι 15 Ἰουλίου.

Δάφνη, Μόνα Λίζα, Ζιζάνιο, Καζούρα, Ἠλιοστάλαχτη, Ἀρλεζιάνα, Σκερτσόζικη Μικρούλα, Ἀκακία, Θαλασσοπούλι, Σκόρπια Ροδοπέταλα, Φραγκίσκα, Γιοῦ-Γιοῦ, Ρέα, νὰ περιμένουμε κι' ἀπὸ σᾶς;

ΒΟΛΙΩΤΑΚΙ, ΑΡΛΕΚΙΝΟΣ

|ΚΗ' — 558|

Στὸν (ΚΗ'—383) διαγωνισμὸν ἕνεκα ὀλίγων ἀπαντήσεων· βραβεύομεν μόνον Σέρλοκ Χόλμς. **Βιολέττες**

|ΚΗ' — 559|

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΟΛΥΜΠΙΩΝ ΘΕΩΝ

Τετραπέρατη καὶ Πηλιορείτικο Κεράσι=ἀδελφαὶ Παπαζαφείρη. Ψυχολόγοι, οἱ Θεοὶ κατοικοῦν στὴν ψηλότερη κορυφὴ τοῦ Ὀλύμπου, ὅπου εἶναι ἀδύνατο νὰ τοὺς φθάσῃ τὸ ταπεινὸ ἀνθρωπινό μάτι σας. Τρέμετε ὅμως τὴν ὀργὴ τῶν Θεῶν.

Ἀποκαλύψεων: **ΕΡΙΣ**

|ΚΗ' — 560|

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΨΥΧΟΛΟΓΩΝ

Ημέτερον μέντιουμ, δικουλτιστικῶς ἐνεργοῦν, ἀπεκάλυψε Μελαχροινὴν τοῦ Σκέττιν = Ὀλδίαν Μακρυγ., Μελαχροινὴν Κυπριοπούλαν=Ἥρὼ Τουφεξῆ, Ἐλιάναν=Ἀγνὴν Μαρκίδου. Ἀντ. Κόσσιβα Βόλου, σὲ γνωρίζομεν. **ΝΤΟΜΠΙΟΥΓΙΟΥΤ**

|ΚΗ' — 561|

ΣΥΛΛΟΓΟΣ ΚΡΑΣΟΠΑΤΕΡΩΝ

Πρόεδρος: **Κοκκινέλι**, Ἀντιπρόεδρος: **Δεμέστιχα**, Ταμίας: **Ρακί**, Γραμματεύς: **Ὀλίζο**, Τῶν Διαγωνισμῶν: **Τσουχτερὴ Ρετσίνα**, Τῶν Ἀνακαλύψεων: **Μαυροδάφνη**.

ΜΕΛΗ: Ρετσίνα, Τσίπουρο.

|ΚΗ' — 562|

ΕΞΕΔΟΘΗ

ΑΓΓΕΛΟΥ ΚΑΣΙΓΟΝΗ

Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ

ΕΙΣ ΤΗΝ ΖΩΗΝ

Ἓν βιβλίον ἀφιερωμένον εἰς τοὺς νέους, οἱ ὁποῖοι πρέπει νὰ ἐνστερνισθοῦν ὡς ἐσωτερικὴν των ἀνάγκην τὸ νὰ ἐκτελέσουν ἔργα μεγάλα.

Τιμᾶται Δρχ. 10

(Ταχυδρ. τέλη ἐσωτ. δρ. 1. Ἐξωτ. δρ. 2).

Πωλεῖται εἰς ὅλα τὰ βιβλιοπωλεῖα, περίπτερα, πρακτορεῖα ἐπαρχιῶν καὶ εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Διαπλάσεως.

ΕΚΔΟΤΙΚΟΣ ΟΙΚΟΣ Α. ΚΑΣΙΓΟΝΗ

ΟΙ ΑΛΛΑΣΣΟΝΤΕΣ ΚΑΤΟΙΚΙΑΝ

συνδρομηταὶ παρακαλοῦνται νὰ δηλώνουν ἀμέσως τὴν νέαν των διεύθυνσιν εἰς τὸ γραφεῖον μας, ἀποστέλλοντες καὶ δραχμ. 5 διὰ τὴν ἐκτύπωσιν τῆς νέας ταινίας. Ἄλλως δὲν εὐθυνόμεθα διὰ τὴν ἀπώλειαν τῶν φυλλαδίων των.

Τύποις ΞΕΝ. ΣΕΡΓΙΑΔΟΥ, Γεωργίου Σταύρου 10, Ἀθῆναι